

Jaarrapportage Fonds ZOZ 2025

Inleiding

2025 was een jaar van inhoudelijke verdieping en organisatorische aanpassingen. De financiële realiteit zorgde enerzijds voor een focus op consolidatie van Fonds ZOZ én op het gedeeltelijk herinrichten van de 'achterkant' van het fonds waarbij de diverse partners hun rol hebben. Anderzijds zetten we onze immer urgente en maatschappelijke missie voort en initieerden we acties om ons bestaansrecht te benadrukken. Zo schreven we een brief naar de vaste Kamercommissie van het ministerie van SZW en benaderden we diverse politici om ons verhaal kracht bij te zetten. In de zomer vond, naar aanleiding van de samenwerking met de Ministeries van SZW en BZK, ook een grote communicatieve open call plaats rondom de thematiek 'Afgehaakt Nederland', waarin we makers opriepen hierover projecten te ontwikkelen. Deze thematiek schuurt aan de al bestaande visie en missie van themafonds ZOZ, maar was urgent en is zodoende eerst als pilot, maar inmiddels structureel, toegevoegd aan onze focus.

De kern van Fonds ZOZ, als themafonds van het Cultuurfonds, blijft echter hetzelfde: steunen van in totaal ongeveer 100 projecten per jaar van culturele makers met als doel het verminderen van polarisatie, extremisme en radicalisering. Deze thema's zijn actueler dan ooit door toenemende maatschappelijke spanningen, mondiale conflicten die dichterbij komen en politieke veranderingen die direct invloed hebben op het dagelijks leven. De projecten die Fonds ZOZ ondersteunt, richten zich vooral op verandering op microniveau: persoonlijke verhalen, ontmoetingen en initiatieven van mensen in de haarvaten van de Nederlandse samenleving, die bewezen zorgen voor verbindend contact tussen mensen, (h)erkenning en dialoog. Op microniveau, maar vaak met fors bereik; zo verwierf een van onze projecten, tv-serie Ik ben nieuw, dit jaar landelijke bekendheid door een nominatie voor de Televizier Jeugd.

Projectondersteuning door Fonds ZOZ

In totaal werden in 2025 door Fonds ZOZ 69 projecten gehonoreerd voor een totaalbedrag van €923.689. Zie voor de beschrijving van deze projecten Bijlage 1. Samenvatting gesteunde projecten Fonds ZOZ 2025.

Fonds ZOZ ondersteunt altijd projecten die verschillende kanten van een verhaal belichten en/of een lastige dialoog starten. Het daadwerkelijk opstarten van een gesprek tussen mensen met verschillende standpunten vormt de rode draad bij de beoordeling van aanvragen en dat is des te belangrijker in een samenleving waarin steeds meer thema's gepolariseerd raken. Kortom: het daadwerkelijke effect van een project is leidend in de keuze om een project met een bijdrage te steunen. De besluitvorming komt tot stand in overleg met onze externe experts.

Vaker dan in eerdere jaren gaan projecten over (nieuwe) splijtzwammen en polarisatie dichtbij huis, zoals het verbieden van vreugdevuren of carbidschieten, polarisatie op of bij het voetbalveld of de omgang van de mens met de wolf. Door deze projecten te ondersteunen wakkert Fonds ZOZ het gesprek hierover aan, want hoe dichterbij huis de polarisatie voelbaar is, hoe moeilijker men een gesprek durft te starten. Daarnaast valt het aantal projecten over mannelijkheid dit jaar op. Deze projecten verschillen erg maar gaan allemaal over vragen of twijfels over identiteit, zeker nu de emancipatie van queer personen politiek en mondiaal steeds meer onder druk staat. Grote factor hierin is uiteraard ook de digitale wereld waarin iedereen zich begeeft en waar de afgelopen jaren ideeën rondom gender, zoals toxic masculinity of tradwives, aan populariteit groeien.

Qua vorm van de projecten zet de trend van vorig jaar door en vinden projecten vooral fysiek plaats. Zelfs wanneer qua kunstvorm gekozen wordt voor het medium film bevat ieder gesteund project een grote reeks ontmoetingen in de vorm van een context- en/of impactprogramma op bijzondere maar passende locaties, zoals buurthuizen, sportverenigingen of scholen.

Drie ZOZ Academies

Doel van de drie academies is het bieden van een kraamkamer voor gedegen inhoudelijk en artistiek verkennend onderzoek van (jonge) culturele makers met een goed idee over (vaak lokale) schurende onderwerpen. Iedere geselecteerde maker, die in minder dan 3 weken hoort of hij/zij/hen gesteund wordt, wordt bovendien gecoacht door de lokale ZOZ Academy naar een eindpresentatie voor een klein, maar lokaal proefpubliek. Uiteindelijk is het de bedoeling dat deze 30 onderzoeken/pilots per jaar, doorgroeien tot volwaardige projecten.

De uitrol naar nieuwe ZOZ Academies in het land kwam tot stilstand door de nieuwe realiteit rondom financiering. Waar in 2024 de nadruk lag op het uitbreiden van de Academies, lag de focus in 2025 voornamelijk op het behouden en verstevigen van de bestaande Academies in Amsterdam, Rotterdam en Limburg (Heerlen). En het belangrijkste: iedere aanvrager, waar ook in Nederland, kan dus terecht met een goed project bij Fonds ZOZ!

ZOZ Academy Amsterdam 2025 (door Meervaart Theater)

In totaal ontvingen we 160 contactverzoeken. Dit resulteerde in 38 definitieve aanvragen waarvan 11 makers zijn toegekend met een onderzoeksbudget van €5.000 per project. Daarnaast hebben we aan 2 voorbeeldprojecten in het kader van de afgehaakt-thematiek een totaalbedrag van €10.000 toegekend.

ZOZ Academy Rotterdam 2025 (door IMPACT DIY Rotterdam)

Er zijn in totaal 51 contactverzoeken binnengekomen. Daarvan hebben 42 aanvragers vragen gesteld gekregen en gebaseerd op de antwoorden zijn er 31 doorgeleid naar de definitieve aanvraag. ZOZ Academy Rotterdam heeft in 2025 in totaal 10 plannen gehonoreerd. Omdat er in 2024 in totaal 9 plannen werden gehonoreerd was er in 2025 ruimte voor in totaal 11 toekenningen, wat betekent dat er in 2026 opnieuw ruimte is voor 11 toekenningen.

ZOZ Academy Heerlen/Maastricht/Sittard-Geleen 2025 (door Kool Cult)

Er zijn in totaal 21 contactverzoeken ingediend. Hieruit zijn 11 aanvragen in de lokale creative poule van de ZOZ Academy Limburg behandeld, waarvan er 10 zijn toegekend.

Voor een gedetailleerd overzicht van personen/groepen die zijn gehonoreerd door de ZOZ Academies in Amsterdam, Rotterdam en Limburg, zie Bijlage 2. Toekenningen ZOZ Academies 2025.

Fonds ZOZ Festival x MENA is here Festival

In mei 2025 vond het vijfde en laatste Fonds ZOZ Festival plaats in samenwerking met het MENA is Here Festival in Groningen. Doel van de samenwerking is om de distributie en het bereik van door Fonds ZOZ gesteunde projecten te bevorderen en lokale makers te ontmoeten tijdens inhoudelijke Fonds ZOZ speeddates (dit keer in het Forum van Groningen). De kosten hiervoor worden nog steeds gedekt door een bijdrage van de VriendenLoterij uit 2019. Op MENA IS HERE (Middle East North America) werd een aantal projecten inclusief randprogramma of nagesprek van o.a. Nora Akachar en Dilan Yurdakul geprogrammeerd.

Thema 'Afgehaakt Nederland': het bereiken van burgers die zich niet verbonden voelen

In het kader van de samenwerking met de Ministeries van SZW en BZK onderzoeken we hoe Fonds ZOZ een duurzame bijdrage kan leveren aan de verbinding met en van mensen die het vertrouwen verliezen in de maatschappij en de overheid. Naast het actief scouten van makers is in het voorjaar in een extra sociale mediacampagne (open call) voor makers ontwikkeld, specifiek over thema's die verband houden met deze thematiek gericht op het aantrekken van projecten die verhalen vangen

van 'afgehaakte' Nederlanders en thema's behandelen als inflatie, woningtekort, de Nederlandse identiteit, zorgen over asiel en migratie, man-vrouwverhoudingen, stikstof, klimaat, energietransitie en de kloof stad-platteland.

Dit heeft 172 reacties van culturele makers en kunstenaars voor projectsteun en 39 reacties voor een onderzoeksbijdrage van de ZOZ Academy opgeleverd. Er zijn 50 geschikte en relevante aanvragen op het thema in behandeling genomen. Bij elkaar opgeteld vroegen zij meer financiële steun aan dan dat er dit jaar beschikbaar is. Daaruit blijkt dat wij de doelgroep hebben weten te bereiken, die zich hard wil maken om deze thematiek bespreekbaar te maken, én dat de behoefte groot is.

Opvallend in deze open call was het grote bereik in de regio, d.w.z. zowel buiten de Randstad als in kleinere gemeenten door heel Nederland. Denk aan Hoorn, Alkmaar en Steenwijk. Voor Fonds ZOZ als thema minder vanzelfsprekend, maar ook terug te vinden in de projectaanvragen: het thema de burger & de overheid. Sommige makers geven specifiek aan dat zij graag willen spelen voor ambtenaren in de gemeenten, een goed voorbeeld hiervan is *Denkend aan Holland* van St. NewBees en George Tobal Producties.

Er is dus aantoonbaar animo voor dergelijke culturele projecten: zowel door de makers als door publiek. Zelfs meer dan Fonds ZOZ aanvankelijk hoopte en verwachtte. Ook 'zachtere doelen' zoals verbinding, (h)erkenning van twijfels, zorgen of onvrede, ruimte voor moeilijke gesprekken en overbruggend contact worden behaald. Zie ook de volgende paragraaf en de bijbehorende evaluaties door Radar Advies.

Wetenschappelijk onderzoek

Naast de eigen kwantitatieve impactmetingen van het Cultuurfonds worden jaarlijks in opdracht van Fonds ZOZ enkele grote kwalitatieve onderzoeken gedaan door sociologen van Radar Advies bv. In het voorjaar 2025 is een onderzoek gedaan naar de theaterproductie *ZIJ IK WIJ*. De beweegredenen van de makers bleken hieruit sterk in lijn met de doelen van de partners MinSZW en MinBZK. Het project had, zo leerden wij, nog meer impact kunnen hebben als andere financiers minder huiverig zouden zijn in het steunen van dergelijke projecten, zoals gemeenten, waardoor het project vaker te zien zou zijn. Hierin ligt ook een kans voor netwerkdeling en het actief stimuleren van projecten in het vervolg van de samenwerking tussen de partners en financiers van Fonds ZOZ, zodat niet ieder individueel project zelf het wiel uitgevonden hoeft te worden.

In het najaar is onderzoek gedaan naar de theatervoorstelling *HULLIE* van Toneelgroep Habitat X. Een project over vooroordelen en verschillen tussen stad en platteland. De resultaten daarvan worden in maart 2026 verwacht.

Aan de hand van de inzichten die uit dergelijke onderzoeken naar voren komen, wordt de visie van de adviescommissie van Fonds ZOZ bijgesteld waar nodig. Ook kunnen andere makers met hetzelfde onderwerp lering trekken uit deze onderzoeken en zo hun project beter afstellen op hun publiek. De onderzoeken zijn te vinden via <https://www.cultuurfonds.nl/fondsen/fonds-zoz>

Netwerk Events voor makers

De events die georganiseerd werden, waren dit jaar gericht op inhoud en peer-to-peer uitwisseling van ervaringen van makers. Zo organiseerden we een ZOZ Dinner in Amsterdam, waar makers op peer-to-peer niveau ervaringen uitwisselden over hun projecten. Deze bijzondere avond versterkte de connectie tussen makers en resulteerde in een duidelijker gemeenschapsgevoel. Ze vinden elkaar nu eenvoudiger voor onderlinge ondersteuning en uitwisseling en zijn op de hoogte van ieders onderzoek.

Dit zetten we door in de ZOZ exchange, waarbij makers van de Academy in Amsterdam en Limburg werden uitgenodigd in Sittard voor een inspiratiebezoek bij Het Laagland, een gezamenlijke lunch en collectieve discussie over ZOZ-gerelateerde thematieken. In Arnhem (Theater a/d Rijn) en Breda (Pier 15) organiseerden we ZOZ Nights, met artist talks en speeddates met het Fonds ZOZ Team. Ook haakten we aan bij bestaande events van fondsen of festivals, zoals Fondsenplein Meet & Match van ZB in Middelburg, Fringe Festival in Amsterdam en het bovengenoemde MENA is here festival in Groningen.

Daarnaast initieerden we in samenwerking met afdeling programmering van Meervaart een expositie met werk van illustrator George Adegite (project SiMSALABiMS). Deze was drie maanden te zien in de foyer van het theater, aanvullend organiseerden we een artist talk met George op vrijdagavond 21 november, gekoppeld aan voorstelling *Wie is er bang voor Sylvana* van Raymi Sambo Maakt. Meervaart zet zich in om haar programmering en ZOZ-makers op inhoudelijke wijze te koppelen, zodat er een kruisbestuiving ontstaat die verdieping biedt voor bezoekers. Tegelijkertijd bieden we op deze manier distributiemogelijkheden aan makers voor hun projecten.

Een vaste waarde van ZOZ zijn de online speeddates, die op reguliere basis werden aangeboden via de website en social kanalen. Dit blijft een passende manier om makers op persoonlijk niveau te voorzien van informatie en mogelijkheden bij ons fonds.

Communicatie

Naast de normale, lopende communicatie inspanningen, was de specifieke campagne met het thema *Afgehaakt Nederland* dit jaar een belangrijk onderdeel van de communicatie. Dit bleek een groot succes: de campagne bereikte veel makers en zorgde voor groei op social media. Veel makers klopten niet eerder bij ons aan.

De focus van de campagne lag op een combinatie tussen inhoudelijke social media posts waarin de thema's werden uitgediept (met voorbeelden van makers), nieuwsbrieven met praktische info en twee videoportretten waarin eerder ondersteunde makers zoals Collectief Karma en Habitat X vertelden over hun werk en andere makers opriepen om in te dienen. Inhoudelijk gezien werkten de verhalen van eerder gesteunde makers goed om de oproep te verduidelijken.

Toch waren er ook verbeterpunten. Zo bleek de term 'open call' voor verwarring te zorgen bij makers, de deadline in de zomer was onpraktisch en de conversie van contactverzoeken naar uiteindelijke toekenningen had hoger gekund. Voor de toekomst denken we aan een duidelijkere naam voor dit type oproep, bijvoorbeeld 'thematische campagne'. Het is positief dat we een nieuwe groep makers leerden kennen. Dit is de eerste keer dat we concrete thema's noemden in een oproep, wat resulteerde in aanvragen die mogelijk wel op één van de thema's aansloten – maar geen directe link hadden met ons kerndoel: het verminderen van polarisatie. Dat is een leerpunt.

De kern van onze ZOZ-brede communicatie blijft de stem van de maker, die wordt vertegenwoordigd in woord, geluid en beeld. Dit vertaalt zich in videoportretten en podcastafleveringen. Daarnaast vatten we de ervaringen en verhalen van onze makers in diepte-interviews, insider tips en testimonials. Dit wordt gedeeld via onze social kanalen zoals Instagram, LinkedIn, TikTok en Facebook. In een periodieke nieuwsbrief geven we daarnaast updates over de events die ZOZ heeft georganiseerd, successen van ondersteunde makers en mogelijkheden tot contact met het team, advies en het doen van een aanvraag. De persoonlijke aandacht staat centraal.

Voor de podcast *Zie Ommezijde* sprak Iselle Claassens met teamleden Annemiek Geel en Robin Vermeulen over de ins en outs van Fonds ZOZ en met diverse makers over hun artistieke werk en ervaring met ons fonds: Djûke Stammeshaus, Ahmed Hammadi, Bart van den Boom, Mahfoud Mokkaadem & Heleen Hametee, Jim Brink en Nikki Ong. De podcast is verspreid via de bekende podcastkanalen en als videosnippets gedeeld via de social kanalen. Voor de communicatie-uitingen maakten we intensief gebruik van de zalen en technische mogelijkheden in Meervaart, denk aan een

studio-opstelling in de Blauwe Zaal (podcast) en een filmset in de Black Room van Meervaart Studio (video's Afgehaakt Nederland).

Social media-kanalen

Fonds ZOZ kende in 2025 een uniek bereik (het aantal unieke accounts dat content heeft gezien) van 95.400 personen via Instagram en 29.719 via TikTok. Het aantal volgers op Instagram groeide van 2.377 tot 3.837 personen, op LinkedIn van 688 naar 1.055 personen en op TikTok van 0 naar 165 personen. Het algemene gebruik van Facebook neemt jaarlijks af, maar we houden onze account wel actief om mensen te bereiken die niet op Instagram te vinden zijn.

Het grootste deel van ons publiek via Instagram blijft de groep tussen 25 – 35 jaar oud (met zichtbare groei in 2025) en 35–44 jaar oud. Geografisch gezien komen de meeste personen uit Amsterdam en Rotterdam. Daarna volgen Utrecht, Den Haag, Arnhem, Groningen, Eindhoven, Haarlem, Zwolle en 's-Hertogenbosch.

Via de nieuwsbrief bereiken we een netwerk van circa 2.800 personen (een stijging van 30% t.o.v. 2024) waarvan gemiddeld 68% de nieuwsbrief opent, tegenover een algemeen marktgemiddelde van 43%. Fonds ZOZ bedient een specifieke doelgroep en kent daarom geen enorm hoge volgersaantallen, maar wel een hoog engagement. Dit is terug te zien in de betrokkenheid: onze berichten worden relatief veel gedeeld, becommentarieerd, opgeslagen en geliked. Voornamelijk de inhoudelijke content waar wij ons primair op richten (makersportretten, informatieve content) kan rekenen op een hoge respons. De volledige social statistieken en highlights zijn te vinden in Bijlage 3: social stats 2025.

Samenvattend; Fonds ZOZ 2025 in cijfers

- 69 projecten gesteund via de adviescommissie van Fonds ZOZ (toekenningen tussen de 5.000 tot 35.000 euro), daarnaast werden veel aanvragers doorverwezen naar andere werkterreinen van het Cultuurfonds of andere fondsen;
- 31 makers gesteund met een startbudget (5.000 euro) en coaching via 3 ZOZ Academies;
- 2 voorbeeldprojecten in Amsterdam gesteund (10.000 euro)
- 2x ZOZ on Tour: ZOZ night x Theater a/d Rijn (Arnhem) en ZOZ night x Pier 15 (Breda) waar in totaal +80 bezoekers op afkwamen;
- 1 ZOZ Dinner en 1 ZOZ Exchange, met verdiepende uitwisselingsmomenten voor 25 actieve ZOZ-makers;
- 3 presentaties op fondsenbijeenkomsten: Fondsenplein Meet & Match (Middelburg), Fringe Festival (Amsterdam) en MENA is here festival (Groningen);
- 18 online speeddates waarin we 60 makers voorzagen van advies en ondersteuning;
- 2 videoportretten voor de voor de campagne Afgehaakt Nederland en 8 afleveringen voor de podcast Zie Ommezijde.

Distributie

Een mooi voorbeeld van de grotere impact die een project kan hebben is hoe Mahfoud Mokaddem zijn onderzoek *Glimpen van Hoop* in het Nieuwe Luxor in Rotterdam kon presenteren. Mahfoud deed onderzoek naar de negatieve beeldvorming rond Marokkanen tijdens de koloniale overheersing en zijn eigen generatie post 9/11. Hij ging in de geest van zijn oudoom, verzetspoet en scenarist Abdelkader Mokaddem op zoek naar antwoorden. Tijdens de presentatie werd duidelijk wat de kracht van woorden betekent in woelige tijden en hoe familiegeschiedenis doorwerkt in het heden. Net zoals zijn oudoom kunst gebruikte om verhalen te vertellen en verandering te inspireren, doet Mahfoud dat op zijn manier ook op zoek gaat naar verbinding, bewustwording en hoop.

Ook mooi om te benoemen is dat het onderzoek van Hasret Emine naar hoe de verhalen en ervaringen van queer moslims worden verteld en kunnen worden verteld, is opgepikt door

CINEMATEK in Brussel. Hen is uitgenodigd om daar in april 2026 over hun onderzoek te komen spreken en een filmscreening te organiseren. Uit eigen ervaring ziet hen dat er enerzijds anonimiteit nodig is om binnen de eigen islamitische gemeenschap veiligheid te waarborgen, tegen het geweld van uitsluiting, en anderzijds dat queer moslims door niet-moslims niet worden erkend doordat men de misconceptie heeft dat queer en moslim zijn niet kan samengaan.

Financieel verslag en fondsenwerving

Het financieel verslag van de werkelijk gemaakte kosten versus de begroting, staat vermeld in Bijlage 4. Begroting vs realisatie Fonds ZOZ 2025. De Jaarrekening 2025 van het Cultuurfonds, met de door een externe accountant opgemaakte en goedkeurende accountantsverklaring, is uiterlijk 1 juli 2026 beschikbaar.

Het Ministerie van Justitie & Veiligheid bouwde de jaarlijkse subsidie af naar €500.000 in 2025, en dit was tevens het laatste jaar van deze samenwerking. Zoals bekend moet het Ministerie van J&V afbouwen, niet om inhoudelijke redenen, maar omdat het dreigingsbeeld in Nederland verandert en de NCTV andere prioriteiten heeft gekregen. Ondertussen is de samenwerking gestart met het Ministerie van SZW en het Ministerie van BZK. Deze vond plaats in het kader van de Agenda Veerkrachtige & Weerbare Samenleving en de Versterkingsgelden. Daarom deden deze beide ministeries samen een aanvullende bijdrage van €500.000 voor 2025. De gesprekken waren gericht op een voortzetting in 2026.

Drie Gemeenten in Zuid-Limburg waar de nieuwe ZOZ Academy mobiel fungeert, geven ook een financiële bijdrage: Maastricht, Heerlen, Sittard-Geleen (samen €60.000 per jaar gedurende 3 jaar). Twee Limburgse fondsen geven een bijdrage: Elisabeth Strouven Fonds en Stichting Rosas Donamus, samen €40.000 per jaar gedurende drie jaar).

Een bijdrage van de VriendenLoterij werd volgens afspraak gebruikt voor deelname aan vijfde festival.

Een anoniem fonds dat in 2023 en 2025 reeds €100.000 bijdroeg deed dit ook in 2025 en heeft te kennen gegeven dat wij voor 2026 hier opnieuw mogen aanvragen.

Het VSBfonds deed dit jaar een bijdrage van €45.000. Een nieuwe toezegging werd gedaan van €100.000 per jaar voor drie jaar (de periode 2026-2028).

Daarnaast heeft het Cultuurfonds enkele fondsen op naam waaruit bijdragen werden gedaan, te weten, het D.I.V.A. Fonds (€20.000), en een particuliere schenker (€10.000). Deze worden in 2026 voortgezet. Ook komt er dan een bijdrage van €30.000 uit het J.C. de Boer-Voet Fonds.

Inhoudelijk overleg met financiële partners

Het Cultuurfonds heeft meerdere financiële partners voor Fonds ZOZ. Elke partner heeft desgewenst een eigen evaluatiemoment. De onderwerpen die hierin aan de orde komen zijn o.a. impact van de besteding, resultaten uit de sociologische onderzoeken, uitrol van de academies, inhoudelijke samenwerking, mogelijkheden voor kennisdeling en vervolg financiering.

Tweemaal per jaar vindt formeel strategisch overleg plaats met het Ministerie van J&V (NCTV), deze vonden plaats op 27 mei en 18 december. Daarnaast was er regelmatig tussentijds contact met contactpersonen van Ministerie van J&V, SZW en BZK. Weerbaarheid is nog steeds het buzzword, ook binnen de NCTV. Maar daar ligt toch de prioriteit bij de harde kant van het nationale veiligheidsrisico. Er is veel maatschappelijke onrust door de geopolitieke situatie. De trend dat steeds jongere mensen radicaliseren zet zich door. Zij zijn erg vatbaar voor beloften, geweld wordt dan een middel om je ideologische onvrede te uiten. De drie ministeries werken samen, ook met gemeenten, in programma's die als doel hebben burgers te waarschuwen en weerbaar te maken. De online

ontwikkelingen gaan razendsnel. De ministeries vinden het belangrijk om deze verhalen op zo veel mogelijk manieren te vertellen, met als doel zelfreflectie te stimuleren, en daarmee identiteitsvorming en weerbaarheid. Culturele producties kunnen daar een belangrijk kanaal in zijn. Als voorbeeld geldt de Netflix serie *Adolescence* die een inzicht geeft in de werking van algoritmes en het brein. Of het project *Manosphere* dat de invloed van Andrew Tate laat zien.

Veel overleg met MinSZW en BZK vond plaats in het kader van de voortzetting van de financiering aan Fonds ZOZ vanaf 2026. Alle ervaring van de afgelopen 8 jaar moet zeker behouden blijven. Dat cultuur een belangrijke drager is in onze samenleving staat buiten kijf. De regionale spreiding is belangrijk, dit kan het Cultuurfonds waarborgen. Maar Gemeenten zijn soms nog aarzelend, ook omdat naast het culturele domein ook het sociale domein en veiligheid domein betrokken zijn. Daar willen we in 2026 samen verder aan werken.

Ook het VSBfonds is een belangrijke inhoudelijke partner met specifiek interesse in de werkwijze van de ZOZ Academies. Regelmatig zijn hierover gesprekken gevoerd; op 20 juni vond de formele evaluatie plaats en op 10 november een gesprek over de voortzetting in 2026–2028. VSBfonds ziet vooral veel aanknopingspunten bij de ZOZ Academies waar jonge makers hun ideeën, met een bepaalde maatschappelijke urgentie, willen vormgeven. Zij hebben nog geen eigen scene en de impact van hun producties. De impact die wij zien is: mensen hun verhaal laten vertellen in een vorm die herkenbaar is voor de samenleving.

Toekomstperspectief Fonds ZOZ

De Meervaart stond in 2017 aan de wieg van Fonds ZOZ en is als ZOZ Academy Amsterdam bepalend geweest voor de succesvolle uitbouw van het fonds. Ook nam de Meervaart alle communicatie voor het Fonds ZOZ breed en de uitrol van de Academies voor zijn rekening. Hoewel de ambitie groot is om een vierde en vijfde ZOZ Academy in Noord en Oost Nederland uit te rollen, bleek daar nog geen extra financiering voor te vinden. In plaats daarvan moesten wij werken aan een nieuwe opzet van de Fonds ZOZ organisatie.

De focus voor 2026 ligt op de drie bestaande ZOZ Academies en een verdere integratie van de projectaanvragen in bestaande aanvraagroutes binnen het Cultuurfonds. Voor de ZOZ Academy Amsterdam betekent dit concreet dat activiteiten als ZOZ brede communicatie, events en ondersteuning van de Academies in Limburg en Rotterdam in 2026 worden overgedragen aan het Cultuurfonds.

Om de leerpunten te delen en kennis uit te wisselen, vinden in 2026 3 grote bijeenkomsten plaats:

- Een netwerkdag voor gesteunde makers (vergelijkbaar met de dag met Koningin Máxima in november 2024: met focus op delen van lessons learned en netwerk en het vergroten van impact.
- Een kennisuitwisseling dag tussen de 3 creative poules en de adviescommissie van Fonds ZOZ.
- Een Fonds ZOZ middag/avond voor alle samenwerkingspartners (ministeries, gemeenten, fondsen, enz.) met een presentatie van de sociologische onderzoeken, voorbeeldpilots en projecten, en projectbezoek aan een gesteunde theatervoorstelling of film (locatie: Den Haag).

Accountmanagement

Fonds ZOZ is een themafonds van het Cultuurfonds en werkt hierin samen met De Meervaart, IMPACT en KoolCult. De adviescommissie van het landelijk bureau bestaat uit onafhankelijke deskundigen uit het culturele en sociale veld. Zij doen dit vrijwillig, maar krijgen indien gewenst per vergadering een bijdrage van €250.

De Academies hebben elk een creatieve pool. Hierin zitten mensen uit het (lokale) veld, met specifieke deskundigheid en nieuwe perspectieven.

Landelijk Bureau van het Cultuurfonds

Annemiek Geel, programmamanager
Amira Al Rawi, programmamedewerker
Marijke Naber, relatiemanager en fondsenwerving
Muriel Rive, communicatieadviseur

Adviescommissie Fonds ZOZ

met als dagelijks aanspreekpunt Annemiek Geel en Amber Visser/Amira Al Rawi

- Lex Bohlmeijer (voorzitter), radio- en televisiepresentator bij o.a. De Correspondent
- Nesrien Abu Ghazaleh, werkzaam als onderzoeker en docent te Hogeschool van Amsterdam
- Inge Ligthart, eigenaar en managing director Dawn Amsterdam
- Simon Mamahit, specialist muziek en urban arts en onderzoeker bij Hogeschool van Amsterdam
- Julia Vytopil, expert film/documentaire en adjunct-directeur Beeld & Geluid in Hilversum
- Milka Yemane, raadslid gemeente Amsterdam en directeur International Foundation GroenLinks

NB In 2026 start Anne Jonker van de Universiteit Leiden en zal een nieuw zesde lid worden geworven. Eind 2025 hebben Lex en Inge afscheid genomen, omdat zij aan het einde van hun termijn zaten. We danken hen hartelijk voor al hun ZOZ advies!

ZOZ Academy Amsterdam

Team De Meervaart
Robin Vermeulen, coördinatie
Kian Pattiapon, communicatie
Christiaan Mooij, projectleider
Yassine Boussaid, projectleider
Niña Bos, medewerker

Creatieve poule

- Saloua Benjah-Van Roeden (adviseur in de culturele sector, medeoprichter Atay Atelier)
- Rianca van Dijk (Creatief producent Meervaart Studio)
- Kora Valentić (Meervaart Studio)
- Dounia Diboune (Meervaart Jong)
- Betty Keeman (Zakelijk leider Meneer Monster, Programmeur Meervaart)
- Yassine Boussaid (Directeur Meervaart)
- Birgit Pfeifer (Practor "Verschillen Waarden" Federatie Christelijk MBO, Hoofddocent Hogeschool Windesheim)
- Christiaan Mooij (Artistiek Coördinator Meervaart)

ZOZ Academy Rotterdam

Team MAAK IMPACT
Stefanie Vermeiren
Kristin de Groot

Creatieve poule

- Kristin de Groot (voorzitter), adviseur, fondsenwerver en vertrouwenspersoon culturele sector, voormalig directeur Dansateliers
- Nabil Tkhidouset, ook wel bekend als De Alchemist, spoken word en storytelling artiest
- Rien Bexkens, filmmaker, o.a. van SHANK
- Sanne Romeijn, fotograaf & zakelijk leider Ballon Rouge
- Enoma Amayo, hoofd programma Motel Mozaïque
- Jeffrey de Roode, producer van documentaires
- Mohamed Boujarra, performer en directeur NO LIMITS! Art Castle

- Chris Schouten, programmamaker en docent Nederlands in wording
- Kay Martin, storyteller en muzikant
- Dane Badal, (ex) danser/maker, adviseur cultuureducatie

De commissie werd per januari uitgebreid met Sanne Romeijn en Jeffrey de Roode. Per oktober werd de commissie uitgebreid met Chris Schouten, Kay Martin en Dane Badal. In verband met overvolle agenda's vergaderden Jeffrey de Rode, Rien Bexkens en Mohamed Boujarra na de zomer niet mee.

ZOZ Academy Limburg

Team KoolCult

Jop Vermeesch

Gert-Jan van Stiphout

Creatieve poule

- Sergej Krezo, regisseur, schrijver en journalist
- Raenys Martis, cultureel producent met focus op black art en hiphop, en docent aan de kunstacademie in Maastricht
- José Verhaegh, directeur Nieuwe Helden
- Sebas van der Donk, artistiek leider van theatergezelschap 'Nyxland', acteur bij het Laagland en Toneelgroep Maastricht.
- Anneke Haane: programmamaker & museumdocent 'zelfstandige' werkzaam vanuit Sittard-Geleen

Met dank aan

Fonds ZOZ is een publiek-private samenwerking en werd in 2025 mede mogelijk gemaakt door het ministerie van Justitie & Veiligheid, het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, het ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties, de gemeenten Heerlen, Maastricht en Sittard-Geleen, het VSBfonds, het Elisabeth Strouven Fonds, de Stichting Rosas Donamus, de VriendenLoterij en verschillende CultuurFondsen op Naam (D.I.V.A. Fonds) en schenkers van het Cultuurfonds die anoniem wensen te blijven.

Bijlagen:

Bijlage 1.	Samenvatting gesteunde projecten Fonds ZOZ 2025
Bijlage 2.	Toekenningen ZOZ Academies 2025
Bijlage 3.	Social Stats Fonds ZOZ 2025
Bijlage 4.	Begroting vs realisatie Fonds ZOZ 2025

Bijlage 1. Samenvatting gesteunde projecten Fonds ZOZ 2025

Waging War Against God

De korte film (15 min) *War Waging Against God* vertelt het verhaal van de 23-jarige Iraanse vluchteling Hosam die samen met zijn vader naar Nederland vluchtte. Zijn broer zit nog gevangen in Iran en wordt beschuldigd van 'waging war against god', een aanklacht die vaak tot de doodstraf leidt. Als Hosam zijn broer wil redden, moet hij van de geheime dienst mensenrechtadvocaat Said vermoorden, tevens een kennis van zijn vader. Zijn vader ontdekt Hosams plan en verbiedt hem om het door te zetten. Hosam negeert het advies van zijn vader en besluit Said te confronteren. Said heeft hem echter door en confronteert hem op het laatste moment met de vraag of hij samenwerkt met het Iraanse regime, wat Hosam doet beseffen dat hij onderdeel is van de lange arm van Iran als hij doorzet. Hosam keert terug naar zijn vader. Ze omhelzen elkaar en accepteren het lot van Hosams broer. Hosam wil niet samenwerken tegen het regime waar zijn vader en hijzelf al hun hele leven lang tegen vechten. Het verhaal is geïnspireerd op echte gebeurtenissen uit het leven van regisseur Shahab Albonaser, die 8 jaar geleden met zijn vader uit Ahwaz naar Nederland vluchtte.

Tradwives, de musical

Club Satelliet organiseert in mei 2025 theatrale scriptlezingen in Rotterdam en Enschede van hun voorstelling (in ontwikkeling) *TRADWIVES* de musical. De makers presenteerden in 2024 een pilotvoorstelling van *TRADWIVES* de musical op het Fringe Festival. Het doel van de scriptlezing voor publiek is om feedback op te halen en aan de hand daarvan het thema verder uit te diepen om zo tot een avondvullende voorstelling te komen die in 2026 op tournee gaat door Nederland. *TRADWIVES* de musical onderzoekt met een feministische blik het rechts-conservatieve tradwives-gedachtegoed en stelt vragen als: 'Wat verbindt ons?' en 'Wat kunnen we van elkaar leren?'. Deze voorstelling over polarisatie pleit voor verbinding en luisteren naar elkaar, waarbij makers uit hun linkse bubbel stappen en onbekende verhalen verkennen.

Thuis

Thuis (13 min) is een korte fictiefilm van Oekraïense regisseur Anna Demianenko. De film vertelt het verhaal van Olga en haar (transgender) zoon Sasha. Zij vluchtten in 2022 naar Nederland en hoewel ze fysiek veilig zijn, werkt de nasleep van hun vlucht door in hun relatie. Sasha zoekt naar waarheid en openheid, terwijl zijn moeder zich vastklampt aan een façade van optimisme. Wanneer Sasha zijn moeder bewusteloos op het toilet aantreft, kan ze niet langer haar geheimen voor hem verbergen. Zij toont hem haar verdriet en Sasha maakt zijn moeder duidelijk dat ze op zijn onvoorwaardelijke steun kan rekenen. De film *Thuis* creëert ruimte voor reflectie over hoe trauma diep doordringt in de psyche en relaties en hoe de Nederlandse samenleving omgaat met vluchtelingen en de mentale gevolgen van oorlog.

On the block

On the Block (OtB) is sinds 2020 een cultureel en sociaal initiatief in Nijmegen, gericht op het ondersteunen van jongeren in aandachtswijken. Door middel van urban workshops, talentontwikkeling en communityvorming biedt OtB jongeren een veilige plek om zichzelf te ontdekken en creatief te uiten. Met persoonlijke ontplooiing als doel, worden de jongeren geactiveerd en aangemoedigd om nieuwe perspectieven te ontwikkelen op hun toekomst. Dat gebeurt door middel van regulier wekelijks aanbod, cursussen en workshops urban cultuur (zang, rap, beatsrecording, dans, etc.) op laagdrempelige locaties in de wijken, speciale activiteiten afgestemd op de behoeftes van de groep (weekendactiviteiten, schrijverskamp, festivals) en tenslotte talenscouting en talentontwikkeling op maat.

Madame Jeanette

Madame Jeanette van Theater Rast is een theatrale talk- en kookshow over maatschappelijk schurende onderwerpen met Sidar Toksöz, Emmanuel Ohene Boafo, Fjodor Jozefzoon, Alkan Çöklü, Denzel Goudmijn en Leandro Ceder. Tegelijkertijd is de voorstelling een aanklacht op de huidige talkshowcultuur waarin sensatie de boventoon voert en tafelgasten tegenover elkaar worden

uitgespeeld. Dit wordt op theaterlijke wijze uitvergroot in de voorstelling om aan te tonen hoe ver we van elkaar verwijderd raken. Een deel van het publiek met 'participatieticket' wordt gevraagd om mee te doen aan de discussie en van tevoren gebriefd. Ook zijn er 4 'verstopte' deelnemers in het publiek die in het maakproces zijn gescout om specifieke meningen uit te dragen tijdens de voorstelling. De voorstelling is 70% gescript en 30% berust op improvisatie vanuit de acteurs met het publiek.

RIOT

RIOT is een rauwe, fysieke voorstelling van Drang. Een urgent verhaal in de taal van de straat, de energie van MBO-leerlingen en de snelheid van sociale media. Een leegstaand winkelpand in Den Haag wordt omgebouwd tot het fastfoodrestaurant waar dit verhaal zich afspeelt. Het publiek zal zich meteen thuis voelen, geen fancy theater met rode loper en fluwelen stoelen, maar iets wat voelt als een tussenuur bij de McDonalds. We volgen vier jonge medewerkers die te maken hebben met een hoge werkdruk, een te laag loon en irritante klanten. Thuis zijn er verwachtingen waaraan ze niet kunnen of willen voldoen, en online is er de constante druk om je successen te laten zien. Ze worstelen met hun plek in deze wereld. Dan komt er een nieuwe collega, een charismatische jongen, hij wordt meteen geliefd. Hij spreekt uit wat velen voelen, legt bloot hoe 'fucked up' de wereld is. Zijn woorden snijden dwars door de façade van de dagelijkse sleur. Zijn ideeën zijn extreem, maar ook verleidelijk. Hij biedt een doel, een richting voor de opgekropte frustratie. Hij zet aan tot iets groters. Wat begint als ideeën over kleine rebellie (het idee om gratis burgers uitdelen aan daklozen, muren bekladden, het systeem hacken) groeit uit tot iets gevaarlijkers. Frustratie wordt verzet, verzet wordt actie. De groep raakt in de greep van steeds radicalere ideeën. Verdedigd door een overtuiging van "De maatschappij wil ons toch niet. Dus waarom zouden we ons inhouden?"

Verbindingsproject Keti Koti Alkmaar

Het project Keti Koti Alkmaar herdenkt de afschaffing van de slavernij . In 2025 wordt dit uitgebreid met dialoogtafels en een kunstproject om gesprekken over racisme en slavernij te stimuleren. De dialoogtafels, voorafgaand aan de viering, bieden een platform voor de gemeenschap om ervaringen en inzichten te delen, waarna een gezamenlijk kunstwerk wordt gecreëerd. De Keti Koti viering op 28 juni 2025 omvat herdenkingen met rituelen, muziek en activiteiten voor alle leeftijden om de verbondenheid en diversiteit van de gemeenschap te versterken. Het project heeft als doel de impact van slavernij, racisme, discriminatie en vooroordelen bespreekbaar te maken in de Alkmaarse gemeenschap en meer bewustzijn te creëren, sociale cohesie te versterken en de gemeenschap te inspireren tot actie voor een inclusieve samenleving.

Monument voor de stoppende boer

Kunstenaar Erik van Lieshout doet vanaf juni tot en met september 2025 onderzoek naar 'de stoppende boer' en kijkt hoe hun ervaringen vastgelegd kunnen worden in een monument. Het onderzoek bouwt voort op zijn documentaire De Gloeiige uit 2022, waar hij het agrarisch industriegebied tussen Deurne en Venray onderzocht. Op de gronden aldaar spelen allerlei zaken die ook in de landelijke politiek hete hangijzers zijn: intensieve veeteelt, stikstof, immigratie, woningnood, stankoverlast en natuurbeheer. Voor de film sprak hij met verschillende boeren, projectontwikkelaars, activisten, natuurbeheerders, daklozen, de gemeente, COA en inwoners van Deurne, welke stuk voor stuk het gebied met duidelijke argumenten claimen. Veel boeren worden nu gedwongen om te stoppen in het gebied, omdat het land in slechte conditie is, maar bovenal omdat de Nederlandse stikstofuitstoot grotendeels uit veehouderij afkomstig is en de Nederlandse emissies van stikstof het hoogst zijn binnen Europa. Er is onder de boeren veel verdriet hierom.

Van Lieshout wil de hele omgeving betrekken bij de totstandkoming van het herinneringsmonument om zo boer en niet-boer te verbinden. De niet-boeren bestaan uit bewoners rondom het gebied, zij voelen namelijk ook weerstand tegenover de boeren en er heerst veel onderling wantrouwen, mede door gezondheidsklachten en stankoverlast. Deze zomer start Van Lieshout verschillende activiteiten/performances waarin deze groepen samen worden gebracht. De vorm van het monument zal gevoed worden door wat deze activiteiten opbrengen en is dus nog niet vastgelegd. Het is mogelijk dat er een sociaal monument uitkomt of juist een klassiek, permanent monument in

de vorm van bijv. een sculptuur in het landschap. Daarnaast gaat van Lieshout op zoek naar een of meerdere opdrachtgevers voor het monument, de drie gegadigden zijn Gemeente Deurne, het Noord-Brabants Museum en het Kröller-Müller.

Paradiso

Paradiso (90 min.) is een hybride dramafilm van regisseur Martijn Maria Smits over de impact van financiële schulden en een scheiding op een gezin met jongere kinderen. Het verhaal volgt een gezin in Geleen. Moeder Joyce ligt in scheiding met vader Ricardo en worstelt met schulden terwijl hun kinderen onder toezicht staan. Wanneer Joyce een verjaardagscadeau van de kinderen probeert om te ruilen en betrapt wordt op een mislukte truc, heeft ze geen geld om de boete te betalen. Hun zoon en dochters vrezen voor nog grotere problemen en gaan te raden bij hun vader. Dit leidt tot spanningen tussen Ricardo en Joyce, die elkaar verwijten blijven maken. Ieder van hen heeft hun eigen zorgen en verantwoordelijkheden, terwijl ze er tegelijkertijd het beste van proberen te maken voor hun kinderen. In de film spelen zowel professionele acteurs als non-professionele acteurs. Deze non-professionele acteurs bestaan uit gezinnen uit Geleen. Zij worden een half jaar lang intensief begeleid op hun rol en krijgen intensieve acteertraining. Deze trainingen worden gegeven door professionals uit het veld en er wordt een samenwerking met Toneelgroep Maastricht, VIA ZUID en Het Laagland onderzocht. De film vermengt fictie met documentaire elementen door naast gescripte scènes ook enkele families documentair te volgen en zo de rauwe realiteit van hun levens vast te leggen.

NADER

NADER moedigt jongeren in Nederland aan om in gesprek te gaan over controversiële thema's zoals genderidentiteit, stad versus platteland en het slavernijverleden. Met onze podcast brengen we jongeren in contact met andere perspectieven, zodat ze uit hun bubbel stappen en nieuwsgierig worden naar het andere verhaal. Vier onderwerpen, aangedragen door jongeren, worden van twee kanten belicht, met verhalen verteld door de jongeren zelf. In een tijd van polarisatie biedt NADER jongeren de kans om anoniem hun verhaal te delen, waardoor ze vrijer kunnen discussiëren zonder angst voor repercussies. Voor docenten biedt de podcast een onafhankelijke manier om meerdere perspectieven in de klas te brengen. NADER is een samenwerking met Dialoog+, een leergang van de Hogeschool van Amsterdam. De podcast, verrijkt met muziek en geluidseffecten, stimuleert actief luisteren, wat empathie en begrip bevordert. We bereiken 36.000 14-plussers via de podcast, workshops en social media campagne.

Breaking Barriers Building Bridges 2025-2026

Het project van Breaking Barriers Building Bridges (BBBB) is gericht op de empowerment, integratie en persoonlijke ontwikkeling van kwetsbare jongeren en nieuwkomers in Rotterdam. BBBB biedt een veilige en stimulerende omgeving waarin met name mensen uit Eritrea en Syrië hun creatieve talenten kunnen ontdekken en ontwikkelen, met als doel hen sterker te maken in de maatschappij en hun toekomstperspectieven te vergroten. BBBB poogt het zelfvertrouwen en de mentale veerkracht van jongeren te stimuleren door middel van persoonlijke coaching, cultuur, sport en individuele begeleiding. Ze worden geholpen bij het omgaan met uitdagingen zoals identiteitsvorming, sociale uitsluiting en mentale druk, zodat ze weerbaar en zelfbewust hun toekomst tegemoet kunnen gaan. Jongeren krijgen de kans om zichzelf creatief te uiten via diverse kunstvormen, zoals DJ-en, muziekproductie, dans, zang en fotografie. Door artistieke expressie ontwikkelen zij niet alleen hun vaardigheden, maar leren ze ook samenwerken, hun emoties verwoorden en hun stem laten horen. Het project wordt afgesloten met een inspirerende eindvoorstelling in Theater Zuidplein, waar zij hun talenten kunnen tonen aan een breed publiek.

KAKEK

Wanneer Ferdi (28), wordt achtervolgd door angstaanjagende visioenen, gaat hij op bezoek bij zijn Indonesische opa Lex (83), op zoek naar een verklaring. Waardoor een lang verzwegen trauma uit het koloniale verleden tot leven komt.

KAKEK is een magisch–realistische korte film van Nederlands–Indonesische regisseur Sven Peetoom, die intergenerationele trauma's verkent. De film belicht hoe trauma's van generatie op generatie worden doorgegeven en benadrukt dat heling pas mogelijk is als we deze onder ogen zien. Het thema maakt de schaduwkant van de koloniale geschiedenis bespreekbaar en voegt nuance toe. Wat wederzijds begrip tussen verschillende gemeenschappen bevordert. KAKEK willen we inzetten als educatietool op scholen en bij filmdiscussies in samenwerking met locaties zoals het OBA en het Wereldmuseum

JAMAL

De deels autobiografische korte film JAMAL van regisseur Philip J. Rachid gaat over de Iraaks–Koerdische Jamal (11) die zich onbegrepen voelt in de Amsterdamse Bijlmer waar hij in de jaren '80 opgroeit. Door te leren over zijn Koerdische achtergrond en het gebied waar hij oorspronkelijk vandaan komt, krijgt hij meer zelfvertrouwen en kan hij tegenslag beter de baas. De makers willen de Bijlmer vanuit een nieuw perspectief laten zien en het publiek kennis laten nemen van de Koerdische cultuur.

Bubbel Bubbel

In het documentaire–drieluik bubbel bubbel (3x20 minuten) van documentairemaker Vincent Boy Kars ontmoeten in elke aflevering twee kunstenaars uit verschillende bubbels met uiteenlopende leeftijden, achtergronden en kunstvormen elkaar voor het eerst. Samen stappen ze in een nieuwe, gedeelde bubbel, en krijgen ze 2 uur, 22 minuten en 22 seconden om elkaar te leren kennen én een nieuw kunstwerk te maken dat hun werelden verbindt. Wat hebben hun persoonlijke verhalen met elkaar gemeen – of juist helemaal niet? Hoe overbruggen ze verschillen in stijl en werkwijze? Hoe beïnvloeden ze elkaar? Welke spanningen, verrassingen en doorbraken ontstaan er in deze spontane samenwerking?

Mind Your Step

Mind Your Step is een 2D–geanimeerde korte film van Oekraïense regisseur Alina Milkina. De film vertelt het verhaal van Tamara, een Oekraïense vluchteling en metro–schoonmaakster in Nederland. Haar eentonige werk wordt doorbroken door herinneringen aan haar verleden als danseres. In een spontane dans in de metro herontdekt ze haar identiteit en trotseert ze sociale onzichtbaarheid. Mind Your Step belicht thema's als verloren ambities, de uitdagingen van migratie en de maatschappelijke houding tegenover laagbetaald werk. De film is gemaakt door een team met een migratieachtergrond en wil het gesprek aanwakkeren over veerkracht, ontheemding en inclusiviteit.

Je Mag Ook Niks Meer Zeggen

Je mag ook niks meer zeggen van Eran Ben–Michaël is een actuele conflictkomedie over verschuivende grenzen, polarisatie en de vrijheid van meningsuiting, waarin twee jongens, Jonata en Eran, van verschillende afkomsten en generaties op zoek gaan naar een veilig looppad door dit moderne mijnenveld. Met humor balanceren ze op het dunne koord van elkaars grenzen en die van een veranderende maatschappij. De tekst is van Eran Ben–Michaël, de regie van Laurens Krispijn de Boer. De eerste reeks voorstellingen van Je mag ook niks meer zeggen in 2023 (George & Eran Producties) speelde 53 keer als korte versie op festivals en 37 keer in theaters. De productie behaalde positieve recensies en persaandacht. De voorstelling gaat vanaf 18 februari 2026 op reprise–tournee.

Stuck In The Middle

Stuck in the Middle? van Moving Arts Project (MAP) onderzoekt 'tussenmensen': belangrijke en onmisbare brugbouwers in de samenleving. Twaalf deelnemers geven hun tussenpositie artistiek vorm in een mobiel voetstuk waarmee de straat opgegaan wordt. Ontmoetingen worden vastgelegd in fotoportretten en geanalyseerd door wetenschappers. Het project leidt tot een beeldenpark, een foto expositie, theatrale interventies en een contextprogramma. Er wordt in vier Amsterdamse stadsdelen gewerkt, met lokale partners en een conferentie als afsluiting. Stuck in the Middle maakt de kwaliteiten en kracht zichtbaar van tussenmensen en pleit voor erkenning van hun belang in een

tijd waarin steeds meer mensen zich terugtrekken in hun eigen bubbels, terwijl verbinding urgenter is dan ooit. Het project onderzoekt maatschappelijke structuren, legt daarmee machtsdynamieken bloot en stelt het vragen over de rol en bewegingsruimte van tussenmensen. Door deze positie beter te begrijpen, ontwikkelt Moving Arts Project nieuwe tools om polarisatie op een positieve en constructieve manier te benaderen. Daarmee stut dit project de mensen die het in 'midden' van onze samenleving verbindingen faciliteren.

Keti Koti Conference 2025

Waarom vieren we eigenlijk Keti Koti? Waar staat het voor? Wat is de erfenis van ons koloniaal verleden op vandaag de dag? Hoe geven we dat een plek en nog belangrijker; hoe gaan we samen verder? In deze conference gaan cabaretier Jeffrey Spalburg samen met DJ Phantom het verhaal aan met de zaal. Ze worden daarbij ondersteund met de beelden van VJ Bikkel. Want het is de hoogste tijd de ketenen te verbreken en toch meer met elkaar te verbinden. Na een succesvolle pilot in 2024 gaat de Keti Koti Conference van Jeffrey Spalburg in reprise in 2025. Aan de hand van een combinatie van conference, spel en multimedia geven Jeffrey Spalburg, DJ Phantom en VJ Bikkel in tien voorstellingen duiding aan dit beladen onderwerp, vanuit de overtuiging dat de lach verbindt en taboes afzwakt.

Lasting Things

Wanneer een vluchteling zijn of haar land moet verlaten, is er geen tijd voor een koffer – ze weten immers niet wat de reis hen zal brengen. 'Lasting Things' is een museale installatie en documentaire (20 min) over objecten, de laatste en meest betekenisvolle voorwerpen die vluchtelingen meenemen tijdens hun gedwongen vertrek. Denk aan een foto, een dagboek, een stukje aarde, een sjaal of een sleutel. Op het eerste gezicht alledaagse spullen, maar elk object draagt een uniek verhaal van verlies, hoop en herinnering in zich. Met 'Lasting Things' wil Handan niet alleen de universele thema's van herinnering, verlies en identiteit belichten, maar ook empathie en begrip stimuleren door middel van een innovatieve, artistieke benadering.

Taboe Tabee 2

Taboe Tabee – Over Queer én Moslim Zijn is een multidisciplinair programma waarin queer moslim kunstenaars een podium krijgen om taboes te doorbreken, verbinding te creëren en perspectieven te delen. Door middel van kunst, film en dialoog worden de thema's seksualiteit, gender en religie besproken in een veilige setting. Het project omvat 10 uitvoeringen door heel Nederland, met voorstellingen in theaters, creatieve hubs en wijkcentra. De tour start in februari 2026 en loopt tot juni 2026, met een voorbereidende fase in 2025. Taboe Tabee wil polarisatie tegengaan door empathie en begrip te stimuleren en geeft een stem aan een gemeenschap die vaak tussen wal en schip valt.

I Am Andrew

Theaterproductie I am Andrew is een nieuwe tekst en encenering die vanaf half december 2025 t/m half maart 2026 zal worden gespeeld in kleine en middenzalen van theaters in Nederland. Doelpubliek is vrij publiek van jongeren en jongvolwassenen, middelbare scholen, volwassenen en professionals met interesse in en/of ervaring met het onderwerp. Gezelschap Girls in Woods maakt voelbaar welke verlangens en onzekerheden er onder de aantrekkingskracht van de manosphere liggen. Ze zeten hun publiek aan tot een gesprek over de betekenis van mannelijkheid in de huidige samenleving. I am Andrew wordt een aangrijpende encenering vanuit een radicaal empathisch onderzoek naar hoe en waarom een jonge man tot een geweldsdaad komt na een afwijzing.

Solid Grounds – Designing Democracy

Solid Grounds: Designing Democracy is een tentoonstelling die zich richt op politieke macht en polarisatie. De voorstelling onderzoekt onder andere macht en diverse vormen van participatieve democratie zoals burgerberaden. Democratie lijkt een onderwerp alleen voor Den Haag maar het thema is belangrijk voor alle inwoners van Nederland. Het draait om kansengelijkheid en hoe we ervoor kunnen zorgen dat iedereen zich hier thuis voelt. Het gaat over hoe er ruimte is voor vrijheid

van meningsuiting, zelfs als we het niet altijd met elkaar eens zijn. Het gaat om hoe we in gesprek gaan, ook al komen we uit verschillende culturen, spreken we andere talen of hebben we verschillende achtergronden. Het raakt aan de vraag hoe we ervoor zorgen dat iedereen mee kan doen aan het bouwen van onze samenleving. Met deze expositie geeft FWA het gesprek over democratische onderwerpen een beeldende vertaling. Thema's die worden uitgelicht zijn: de invloed van de economie op de democratie, de belofte van vrijheid, de last van verantwoordelijkheid en participatie. De werken die worden getoond zijn bestaande werken en nieuwe werken, die worden gecreëerd in samenwerking met kunstenaars uit het netwerk van de Dutch Design Foundation. De tentoonstelling is te zien vanaf oktober 2025 tot en met februari 2026 te zien zal zijn in haar eigen expositieruimte in Eindhoven, bij Strijp-S.

Als de boer verliest

In podcast Als de boer verliest hoor je in vijf afleveringen boerenverhalen over liefde, verlies, en veerkracht. De serie wordt ontwikkeld door Joszi Smeets (Food Hub) in samenwerking met Stichting Stop the Food Fight. Rouw fungeert als onderstroom in de landbouwtransitie. De documentaire wordt omringd door een contextprogramma dat de dialoog stimuleert binnen en buiten de sector. Distributie loopt via podcastplatforms en mediaorganisaties. Doel is om empathie en dialoog te vergroten en zo voor een beetje beweging te zorgen in de impasse van de landbouwtransitie. Verlies wordt niet alleen gevoeld, maar ook erkend als bron voor nieuwe betekenis en richting. Deze serie laat zien dat het ervaren van verlies ook ruimte opent voor veerkracht, het maken van andere keuzes en het verkennen van een andere toekomst. De audiodocumentaire wordt ingezet als middel binnen een breder contextprogramma, waarin ontmoetingen plaatsvinden tussen boeren, burgers, beleidsmakers en jongeren. De verhalen vormen zo niet alleen een artistiek werk, maar ook een voedingsbodem voor maatschappelijke gesprekken.

Theater als antwoord op polarisatie

In dit project creëren Stichting Time Out samen met 500 jongeren (16–28 jaar) een artistiek én maatschappelijk theatraal podium waarin hun stem letterlijk centraal staat. Door middel van participatief theater en onderzoek geven we jongeren ruimte om hun zorgen, twijfel, hoop en overtuigingen te verbeelden. Jongeren zijn niet het onderwerp, maar de motor van het project: zij denken, maken, spelen en delen. We werken met een diverse groep mbo-, hbo- en wo-studenten, jonge professionals en activistische denkers uit verschillende sociale bubbels. Dat het schuurt in de samenleving is okay. Dit project zal ook schuren om vervolgens te verbinden. Dat begint bij herkenning. Als je jezelf niet terugziet in de wereld om je heen, voelt die wereld vreemd en ver weg. Dat gevoel van vervreemding vergroot de afstand tot anderen, terwijl juist die herkenning nodig is om je onderdeel te voelen van een gedeelde samenleving. Stichting Time Out maakt dit project omdat jongeren iets te zeggen hebben – en dat wij als samenleving iets te leren hebben van hoe zij omgaan met verschil, met het wij/zij denken. Zij zijn key! Met dit project willen we ruimte maken voor hun stemmen, hun twijfels en hun manier van kijken – ook naar oplossingsrichtingen. En misschien, als het lukt, ook voor een nieuw soort verbondenheid. Dit project gaat over het schuivende perspectief en het gesprek dat vaak wordt vermeden, maar juist nu nodig is. Stel: een jongen die fan is van Tate hoort zichzelf terug in de twijfel van een klimaatactivist – en andersom. Niet omdat ze het eens worden, maar omdat ze iets in elkaar herkennen. Begint daar niet verbondenheid? Dit project is een uitnodiging. Aan iedereen die meedoet, mee maakt, meekijkt of meebeleeft. Om iets te herkennen in iemand die anders is. Een oefening in het menselijk vermogen tot empathie en begrip.

Het gat van Wormer

In september 1959 landen de Russen als eersten een onbemande ruimtesonde op de maan. Het is hoogtepunt én katalysator in de Koude Oorlog. Kort daarna ontdekt een veehouder in het Noord-Hollandse Wormer een metersdiep, vijfhoekig gat in zijn weiland. De herkomst is onduidelijk. Gaat het om een meteoriet? Een neergestorte raket? Buitenaards leven? De wereldpers duikt erop. Ook Binnenlandse Zaken, Defensie en zelfs de Amerikaanse regering mengen zich in het mysterie. Een Zaans dorp wordt plots het middelpunt van mondiale speculatie en angst. De zevendelige podcast Het Gat van Wormer reconstrueert dit vergeten, waargebeurde incident en onderzoekt hoe een

gemeenschap in de ban raakt van onzekerheid en complotdenken. Het project legt een scherpe link met het heden: een tijd van desinformatie, polarisatie en een nieuwe geopolitieke spanningsboog. Wat doet angst met een samenleving waarin het vertrouwen in feiten afneemt? En hoe beïnvloedt dat het publieke debat? Het Gat van Wormer combineert historische storytelling met journalistieke verdieping en biedt een actuele, urgente en toegankelijke reflectie op de kracht van verhalen – en de risico's van verwarring, wantrouwen en manipulatie.

Kleinkinderen uit Nederland

Kleinkinderen uit Nederland van Andreas van der Laar is een vierdelige documentaire waarin jonge Marokkaans-Nederlandse mensen worden gevolgd die Nederland vrijwillig verlaten om een nieuw bestaan op te bouwen in Marokko. Waar hun grootouders ooit uit noodzaak migreerden, maken zij nu een bewuste keuze voor rust, ondernemerschap en herverbinding met hun roots. De serie toont hoe deze nieuwe generatie zich beweegt tussen werelden en onderzoekt thema's als identiteit, cultureel thuishoren en wat vooruitgang werkelijk betekent. Het project toont een onderbelicht en urgent perspectief: dat van jongeren die niet vluchten, maar vrijwillig kiezen voor een toekomst buiten Europa. In plaats van slachtofferschap of succesverhalen, laat de serie een complex beeld zien van culturele wisselwerking, identiteitsvorming en emancipatie. Het project is gemaakt vanuit de gemeenschap zelf, door een maker wiens vader hetzelfde pad bewandelde als de hoofdrolspelers die worden gevolgd, met wortels in zowel Nederland als Marokko, en draagt bij aan een vernieuwd narratief over migratie en thuishoren.

Safe Room

In een wereld waar relaties onder druk staan door politieke overtuigingen en een allesoverheersende oorlog, probeert de 23-jarige Tamar haar vrienden en haar vader dichtbij te houden. Maar haar Israëliëse achtergrond maakt dat onmogelijk. Terwijl haar vrienden demonstreren voor Palestina en haar grootouders de oorlog in Israël ervaren, raakt Tamar verstrikt tussen loyaliteit en zelfbehoud. Safe Room is een indringende theatervoorstelling over identiteit, verlies en het verlangen naar verbinding in een wereld die steeds verder splijt. Jong (schrijf)talent Dara Bazelet gaat zeer genuanceerd het gesprek aan over Israël-Palestina vanuit een actuele en Nederlandse context. Vanuit een persoonlijke aanleiding en gevoel van gemis wil Bazelet inzoomen op de vergelijkbare, maar zo gepolariseerde, zoektocht van alle betrokkenen naar vrede.

Wij zijn de toekomst – Stories Unfiltered

In een tijd waarin maatschappelijke veranderingen sneller gaan dan ooit, groeit de kloof tussen beleidsmakers en bewoners – zeker in buurten zoals Amsterdam Zuidoost. "Stories Unfiltered" is geboren uit deze realiteit: een noodzaak om ruimte te creëren voor eerlijke verhalen, ongefilterd verteld door de mensen die zelden worden gehoord, maar juist het kloppend hart van hun gemeenschap vormen. Met audio, fotografie en directe participatie legt Wij zijn de toekomst persoonlijke verhalen vast over verloren vertrouwen, hoop, en systeemfalen. Niet in de vorm van abstracte beleidsrapporten, maar via rauwe, menselijke getuigenissen van jonge mensen. Deze verhalen worden gedeeld via fysieke en digitale exposities (binnen én buiten de wijk) om zo niet alleen zichtbaarheid te vergroten, maar ook solidariteit te versterken, waaronder een reizende expo en een QR-routedisplay in de wijk.

Onzichtbaar maar onmisbaar

In 'Onzichtbaar, maar onmisbaar' van Stichting Steen in de rivier wordt de huisvestingscrisis van arbeidsmigranten in de bollenstreek aangekaart. Deze arbeidsmigranten komen naar Nederland om werk te doen dat de gemiddelde Nederlander niet wil doen. Ze werken keihard, maar komen dagelijks thuis in een vervallen huis vol schimmel, waar ze geen rust kunnen vinden. De makers verdiepen zich in het probleem door in kaart te brengen welke partijen hierbij betrokken zijn. Ze gaan persoonlijk in gesprek met de arbeidsmigranten en delen hun verhalen op beeld. Door persoonlijke verhalen te combineren met feiten en inzichten van organisaties die zich inzetten, laten ze zien hoe

arbeidsmigranten dagelijks worstelen met slechte woonomstandigheden en wie hier verantwoordelijk voor is.

De Stille Vrouw

De Stille Vrouw is een muzikale theaterproductie van Dilan Yurdakul, waarin zij een stem geeft aan de vaak vergeten verhalen van Turkse migrantenvrouwen uit de eerste generatie. In een poëtische en huiselijke setting onderzoekt ze hoe migratie, zwijgcultuur en emotionele patronen doorwerken in latere generaties. De voorstelling combineert persoonlijke monologen met Turkse popfolkrock, archiefbeelden en live muziek. Dilan speelt samen met Samiye Demir, die ook zingt en de "stille vrouw" vertolkt. Ter voorbereiding interviewt Dilan kleindochters en oma's, schrijft ze een boek en maakt ze een podcast. De voorstelling speelt 32 keer in theaters door heel Nederland en verwacht 4.500 bezoekers. De Stille Vrouw wordt geproduceerd door Via Rudolphi Producties en is onderdeel van een breder artistiek en maatschappelijk traject over migratie, identiteit en vrouw-zijn.

Alfa

Alfa is een theatervoorstelling voor jongeren over polarisatie, toxische masculiniteit, online pesten en groepsdruk. De voorstelling wordt gespeeld door Jeroen Dekkers en Sem Klarenbeek van STOOK, in coproductie met Stichting OPVoor. De voorstelling richt zich op jongeren van 12 t/m 25 jaar en wordt gespeeld op scholen en in theaters door heel Nederland vanaf februari 2026. De regie is in handen van Vincent van den Elshout, met dramaturgie van Eline de Jong. Het project wil jongeren aanzetten tot kritisch denken over online invloeden en groepsdynamiek. Alfa is uniek door de directe aansluiting op de leefwereld van jongeren, met actuele thema's als toxic masculiniteit, online haat en groepsdruk. De voorstelling combineert theater met muziek, video en stage fighting, en betreft het publiek actief via nagesprekken en lesmateriaal. STOOK's aanpak is laagdrempelig, interactief en inhoudelijk scherp, met een sterke focus op dialoog en reflectie. De combinatie van artistieke kwaliteit, maatschappelijke relevantie en educatieve verdieping maakt dit project bijzonder krachtig en impactvol.

XANUUN

XANUUN is een dansvoorstelling van het Groningse gezelschap X_YUSUF_BOSS, onder leiding van choreograaf Mohamed Yusuf Boss. In een rauwe mix van dans, muziek en woord vertelt XANUUN de verhalen van Somalische jongeren die via Nederland naar het Verenigd Koninkrijk migreerden. Op zoek naar veiligheid stuiten ze op geweld en uitsluiting. XANUUN is een oproep om te luisteren naar stemmen die vaak worden genegeerd. Het is expressie, verzet en herinnering. Met een cast van vijf energieke performers onderzoekt XANUUN de impact van woorden en macht. De voorstelling wordt gedragen door de rauwe beats van Grime en Trap, muziekstijlen die de stem van de straat en het verzet in de Britse cultuur belichamen. De voorstelling komt voort uit het vooronderzoek HIDDEN_UK, een internationaal uitwisselingsproject van Somalische jongeren. In de thuisstad Groningen wordt nauw samengewerkt met lokale jongeren, die actief worden betrokken bij het contextprogramma HIDDEN. Zij delen hun eigen ervaringen rond identiteit, uitsluiting en kansenongelijkheid, en vertalen deze naar dans, muziek en tekst tijdens workshops en repetities. De voorstelling gaat in première op 30 januari 2026 in het Grand Theatre in Groningen en toert vervolgens langs theaters in heel Nederland.

Ik ben de baas van alles

Ik ben de baas van alles – van een ik-wereld naar een wij-land _, is een educatief filmproject van Stichting CCD Producties, gericht op kinderen van 9-12 jaar in Amsterdam en op landelijke festivals. Het project maakt de kracht én kwetsbaarheid van democratie invoelbaar in een tijd waarin autoritaire denkbeelden wereldwijd aan terrein winnen en kennis over democratie onder jongeren afneemt

Onderweg

Stichting KIST vol verhalen zet culturele, historische en educatieve projecten op waarbij maatschappelijke binding doel en middel zijn. Het project Onderweg is een tentoonstelling over de

reis van vluchtelingen, gemaakt door fotograaf Goedele Monnens en tekstschrijver Clemy de Rooy. Bij de tentoonstelling worden voorlichtings- en ontmoetingsbijeenkomsten georganiseerd voor volwassenen en voor leerlingen. De pilot, van oktober tot eind 2024 in Castricum, was een groot succes en de makers willen het project dan ook graag uitbreiden, vernieuwen en uitvoeren in Heemskerk, Hoorn en Alkmaar.

Voetsporen van Nazaten in Groningen

Voetsporen van Nazaten in Groningen is een documentaire waarin Groningse filmmakers vastleggen hoe twee slavernijmonumenten in Groningen tot stand komen. Tijdens Stadjersgesprekken wordt input opgehaald bij de Groningers en komen zowel voor- als tegenstanders van de monumenten aan het woord. Ook worden zowel de werkgroep van de Trans-Atlantische nazaten van slavernij in beeld gebracht als de werkgroep van Oost-Indische nazaten en wordt belicht waar het schuurt tussen deze groepen en hun belangen en waarom er twee monumenten verrijzen in plaats van één.

De uiteindelijke film wordt ingezet voor een impactprogramma gericht op de jeugd en bedoeld om deze geschiedenis, de doorwerking in het heden en het belang van twee slavernijmonumenten in Groningen breder bekend te maken.

Breuklijn

BREUKLIJN is een film over de aardbevingen in de provincie, de problemen rondom de schadeafhandeling en de versterkingsoperatie en de psychologische schade die deze problemen onder een deel van de Groninger bevolking hebben aangericht. Maar ook een onderzoek naar de vraag in hoeverre iemands identiteit samen kan hangen met de plek waar hij of zij woont. Voor het verhaal in de film wordt veel input opgehaald bij de bewoners in het bevingsgebied en jongeren uit de regio in het bijzonder. Belangrijke thema's binnen dit project zijn dan ook materieel en immaterieel (Gronings) erfgoed, bevolkingsgroepen die zich niet vertegenwoordigd voelen en de resulterende onvrede en lage cultuurparticipatie. Bekend acteur Marcel Hensema speelt de hoofdrol.

Hasans Wereld: Gevlucht

Hasans Wereld. Gevlucht. is een twaalfdelige documentaireserie, waarin onderzocht wordt hoe het asieldebat onze samenleving onder druk zet – in dorpen, wijken en huiskamers. De makers laten zien hoe spanningen ontstaan, maar ook hoe mensen – ondanks verschillen – met elkaar proberen te blijven samenleven. Ze gaan de diepte in: onder de standpunten liggen gevoelens van verlies, machteloosheid, maar ook hoop en verbondenheid. Daarnaast richten ze zich op een vaak onzichtbare groep: afgehaakt Nederland – mensen die zich hebben teruggetrokken uit het debat, niet omdat ze onverschillig zijn, maar omdat ze zich niet meer vertegenwoordigd voelen. De aanpak is journalistiek, invoelend en gelaagd. Geen snelle meningen of scherpe tegenstellingen, maar ruimte voor twijfel, gesprek en nuance. Want juist in de stilte tussen de standpunten kunnen nieuwe inzichten ontstaan.

1001 Namen

1001 Namen is een interdisciplinaire voorstelling waarin livemuziek, spoken word, poëzie, visuals en performance samenkomen. De voorstelling is ontstaan vanuit een diepgeworteld onderzoek traject in Alphen aan den Rijn, mede mogelijk gemaakt door het ZOZ-Academy. Maker en performer Sally Jabour verweeft in 1001 Namen haar persoonlijke migratieverhaal – als Syrische vrouw die sinds 2017 in Nederland woont – met universele thema's als identiteit, taal, vrouw zijn en culturele vervreemding. De voorstelling wordt niet alleen op het podium gepresenteerd, maar leeft ook daarbuiten voort via een lokaal participatieprogramma, waarin ontmoeting, kunstbeoefening en verbinding centraal staan. 1001 Namen vormt tevens het startpunt van PHL, een op te richten productiehuis waarin interdisciplinaire kunst en gemeenschapsversterking samenkomen.

De countdown van Amsterdam

De Countdown van Amsterdam | Vlak voor de Aftrap van Stichting Storytelling Centre onderzoekt hoe polarisatie ontstaat door in te zoomen op de momenten vóór de strijd losbarst. Met storytelling,

theater en technologie brengt dit project deze spanningen tot leven en nodigt het publiek uit om hun eigen rol in het proces te onderzoeken. In een tijd waarin Amsterdam steeds vaker wordt geconfronteerd met sociale verdeeldheid, biedt dit project een kans om die dynamiek beter te begrijpen, te bevragen en polarisatie te verminderen, voordat de strijd begint. Het doel van het project is om jongvolwassenen in Amsterdam bewust te maken van de opbouw en de dynamiek van polarisatie, identiteit en de sociale spanningen die hieruit voortkomen. Voetbal wordt gebruikt als metafoor.

Threadquarters

Hoe kunnen we democratische gesprekken bevorderen in een tijdperk van online radicalisering en polarisatie? Threadquarters, van kunstenaar en ontwerper Katharina Spitz en het Berlijnse ontwerp duo Threads & Tits, ontwikkelt een mobiel en participatief textielatelier waarin digitale thema's tastbaar worden gemaakt en democratisch bewustzijn wordt gestimuleerd via collectief maken en kritische reflectie. Verschillende groepen deelnemers reageren gezamenlijk in textiel op memes en online trends, die vervolgens als interventies terugkeren naar de digitale ruimte. Threadquarters is uitzonderlijk in de manier waarop het artistiek onderzoek verbindt met een urgente maatschappelijke opgave. Het project biedt een concreet, overdraagbaar model waarin ambacht en ontwerp worden ingezet als middel voor democratisch bewustzijn en het ontwikkelen van digitale weerbaarheid. De samenwerking tussen een feministisch textielontwerper en een activistische designstudio resulteert in een hybride methodiek waarin artistieke reflectie, educatie en sociaal ontwerp elkaar versterken.

HEDEN x Polarization

In een tijd van groeiend wantrouwen en maatschappelijke tegenstellingen onderzoekt HEDEN x Polarization hoe kunst kan bijdragen aan verbinding, democratisch gesprek en respectvol handelen naar elkaar. In Nederland worden spanningen rond landbouw, klimaat en migratie steeds voelbaarder. Polarisatie groeit, maar de echte uitdaging ligt niet in het verschil van mening, maar in het gebrek aan plekken waar deze verschillen op een constructieve en veilige manier met elkaar besproken kunnen worden. Vanuit deze urgentie organiseert Kunstinitiatief VHDG te Leeuwarden van 3 oktober t/m 26 oktober het publieksprogramma met een aansluitende tentoonstelling HEDEN x Polarization. Tijdens de loop van HEDEN staat één belangrijke vraag centraal: hoe kunnen we in een verdeelde wereld ruimte maken voor nuance, gesprek en verbeelding?

Not Gay Enough

Not Gay Enough is een hybride korte documentaire (25 min) over twee LGBTQIA+ vluchtelingen, Amin uit Iran en Hildah uit Oeganda, die in Nederland moeten bewijzen dat ze "gay genoeg" zijn om asiel te krijgen. De film toont hoe een systeem dat bescherming belooft, mensen juist opnieuw kan traumatiseren. Door middel van documentaire, animatie, archiefbeelden en geënceneerde scènes vertelt de film hun persoonlijke verhalen van veerkracht, verlies en overleven. Het project is niet alleen een film, maar ook een impactinstrument met vertoningen, educatief materiaal en samenwerkingen met o.a. COC Amsterdam, De Regenboog Groep en Hivos. Het doel: bewustwording, dialoog en verandering.

Casus Nathalie

Filmproducent Een van de jongens en regisseur Ester Gould, bekend van tv-series als Schuldig en Klassen, bundelen hun krachten in een project over de ontwrichtende werking van het armoedebeleid. Centraal staan een documentaire en een impacttraject die elkaar versterken. In de film De Casus Nathalie zal ervaringsdeskundige Nathalie haar drie jaar durende strijd door het bureaucratische systeem reconstrueren. Samen met betrokkenen onderzoekt ze hoe het beleid mensen tot wanhoop drijft. Het impacttraject bouwt daarop voort: de makers reflecteren op het stereotype beeld van mensen in armoede en stellen de vraag wat er nodig is voor een systeem dat wél werkt – voor iedereen.

Over de streep

Over de Streep is een korte fictiefilm ontwikkeld door regisseur Pieter Kapteijns en scenarist Gabriel

Calvo Nencel, in samenwerking met Stichting Mooie Nel. De film onderzoekt groepsdruk, mannelijkheid en emotionele repressie van Brabantse hooligans. Door middel van een sociaal experiment reflecteert het project op de ruimte voor kwetsbaarheid in een cultuur waarin die zelden wordt getoond. De makers willen met deze film bijdragen aan het bredere maatschappelijke gesprek over mentale gezondheid, verbondenheid en de kracht van emotionele openheid, met een sterke verankering in de Brabantse context. De film heeft een lengte van 10 minuten en de intentie om op het Nederlands Film Festival en Omroep Brabant getoond te worden. Over de Streep onderscheidt zich door de combinatie van een rauwe, realistische setting met een intieme verkenning van kwetsbaarheid binnen een masculiene subcultuur van hooligans. De makers willen het stereotype van de harde hooligan doorbreken en het publiek meer inzicht geven in de mens achter het gedrag. Daarmee beogen ze meer begrip te creëren en mensen dichterbij elkaar te brengen. De film biedt een originele invalshoek op mannelijkheid en mentale gezondheid, en nodigt uit tot reflectie binnen én buiten de voetbalwereld.

Afgehaakt Hoorn

Buurtproject 'Afgehaakt Hoorn-Noord', een project over hoe verschillende groepen buurtbewoners in Hoorn-Noord, waaronder jongeren in isolement, tijdelijke en vaste buurtbewoners waarvan sommige bewoners huren en andere koopwoningen hebben, elkaar kunnen zien en elkaars belangen worden gehoord middels dialoog en creativiteit.

In de oude volksbuurt Hoorn-Noord, waar onzekerheid, tijdelijke bewoners, vast huurders, huiseigenaren en vluchtelingen de sociale cohesie onder druk zetten, wil St. Mediaprojecten met kunst verhalen delen die raken, schuren en verbinden. Door kunst in te zetten rond thema's die verdelen, creëren de makers ruimte voor dialoog tussen oude én nieuwe buurtbewoners. Ze maken het onbespreekbare bespreekbaar – over sloop, verlies, hoop en samenleven. In een wijk waar de toekomst onzeker is en de verbinding nog vorm moet krijgen, geloven de makers dat kunst een brug kan zijn: tegen polarisatie, vóór menselijkheid. Zo bouwen ze, te midden van onzekerheid, aan wederzijds begrip in Hoorn-Noord.

En/Fer

'En/Fer' is een film die probeert om 100 jaar aan queer activisme en kennis in één film te vangen. De tekst van het gedicht 'Une saison en enfer' van Arthur Rimbaud wordt als leidraad genomen. Vervolgens komen er in re-enactment vorm verschillende belangrijke queer activisten uit de geschiedenis voorbij die met Arthur en elkaar in gesprek gaan. Zo wordt er een dialoog gecreëerd over queer activisme die nooit in persoon heeft bestaan maar die alleen in het denken van deze personen zou hebben kunnen bestaan. Het project is bijzonder omdat er niet eerder in een dergelijke vorm een poging is gedaan om 100 jaar aan queer activisme in één film te vangen. Ook is de vorm van re-enactment waarin verschillende queer activisten met elkaar in gesprek gaan uitzonderlijk en biedt het een queer manier om deze geschiedenis weer te geven.

Yeti

Yeti is een 4+ inclusieve familievoorstelling van Plan-D waarin dans, beweging en beeldende kunst samenkomen. De voorstelling vertelt het verhaal van een magische vreemdeling die op zoek is naar een nieuw thuis in Nederland. Thema's als migratie, anders-zijn en klimaatverandering worden op speelse en poëtische wijze benaderd. De cast is divers met o.a. een jonge danseres met een beperking. De speelperiode loopt vanaf december 2025, met 40+ voorstellingen in theaters en scholen. Het randprogramma betreft AZC-bewoners actief en biedt workshops en luisterinstallaties. Met de voorstelling wil Plan-D 7140 bezoekers bereiken.

Polarisatiepijn

"Polarisatiepijn" is een pilot voor een documentaire van Annick Luijkx in samenwerking met Nozem Films, die de impact van maatschappelijke polarisatie op persoonlijke relaties onderzoekt. Centraal staat de relatie tussen moeder Trudy (61) en dochter Marthe (32), die na een breuk tijdens de coronaperiode proberen hun band te herstellen. Hun wereldbeelden staan lijnrecht tegenover elkaar:

Trudy gelooft in complottheorieën, Marthe vertrouwt op wetenschap en instituties. De film toont hun zoektocht naar verbinding via gedeelde hobby's, gesprekken, familieopstellingen en confrontaties met pijnlijke herinneringen. Met de pilot willen de makers de urgentie van het thema laten zien en partners en financiering vinden om een langere documentaire te maken. "Polarisatiepijn" is gebaseerd op het boek "Ik wil gewoon mijn moeder terug" van Marthe Walter, waarin het begrip polarisatiepijn werd geïntroduceerd. Namelijk de emotionele pijn die ontstaat wanneer maatschappelijke tegenstellingen persoonlijke relaties verscheuren. De film laat zien hoe liefde en pijn naast elkaar kunnen bestaan, en hoe herstel mogelijk is ondanks fundamentele verschillen.

Freedomville

De documentaire Freedomville gaat over een groep Nederlandse systeemcritici die in Centraal-Portugal een alternatieve leefgemeenschap opbouwen. Deze wordt gemaakt door Mathanja van Houwelingen met producent Suze van Hasselt in samenwerking met Nozem Films. De film volgt o.a. Nadia Duinker, Thijs Timmers en Willem Engel in hun voorbereidingen op het tweede vakantie-/hoogseizoen. De documentaire onderzoekt of het mogelijk is om buiten het systeem te leven, of dat men onbewust nieuwe structuren van macht en privilege creëert.

De documentaire biedt een nieuw perspectief en een bijzondere inkijk binnen in de community in Portugal. Een community die zich afzet van de massa en besloten heeft een eigen community buiten Nederland te willen huisvesten. De documentaire gaat onder anderen over thema's zoals macht en privilege, sociale uitsluiting, gentrificatie en duurzaamheid. De documentaire neemt complexe thematieken waar en ook het langer termijn effect van de polarisatie tijdens de coronapandemie.

Heb je het tegen mij?

'Heb je het tegen mij?' gaat over jonge mensen die zich mentaal en sociaal afzonderen omdat ze zich niet herkennen in het publieke gesprek. De titel verwijst naar de iconische spiegelmonoloog uit Taxi Driver (1976) – brutaal, kwetsbaar en wanhopig – waarin Travis zichzelf toespreekt: "Are you talking to me?" In de film spreken jongeren zichzelf op soortgelijke wijze toe in hun eigen taal en stijl. Met spiegels en reflecties verkent de film mentale isolatie, vervreemding en het verlangen om gezien te worden. Tegelijkertijd is het een pleidooi voor de waarde van de buitenstaander, niet als probleem maar als perspectief.

Buiten

BUITEN is een korte film (20 min) van theatermaker Alexa Hakkenbrak en geproduceerd door UPS4EVER. De film vertelt het verhaal van jongeren die na detentie proberen hun leven opnieuw op te bouwen, maar stuiten op obstakels zoals afwijzing, armoede en sociale druk. BUITEN is gemaakt in co-creatie met jongeren met detentie-ervaring, die meeschrijven, acteren en het gesprek aangaan met het publiek. De première vindt plaats bij Podium Islemunda, gevolgd door vertoningen in jeugd- en detentie instellingen. De samenwerkingspartners zijn Maak IMPACT, Draai.nl, Podium Islemunda en Young Perspectives. Vanaf 2027 wordt de film ook online verspreid via YouTube en aangemeld bij IFFR Filmclub. Met een brede distributiestrategie wil BUITEN bewustwording creëren, jongeren een stem geven en maatschappelijke dialoog stimuleren over re-integratie na detentie.

Onbestemd

Filmmaker Daan Veldhuizen en dichter en acteur Nyk de Vries werken samen aan de hybride documentaire Onbestemd en bijbehorende online dichtbundel. In deze film reist de Vries door een dystopisch Nederland. Onderweg ontmoet de Vries uiteenlopende personages. Van activisten tot twijfelaars en onderzoekt hij hoe mensen omgaan met onzekerheid en radicalisering. De makers proberen via ontmoetingen en interviews inzicht krijgen in wat mensen beweegt en verbindt, en Nyk de Vries zal op basis daarvan nieuwe gedichten schrijven. Deze vormen de kern van zowel de film als de dichtbundel. Onbestemd is uniek door de combinatie van documentaire, poëzie en magisch realisme. De film gebruikt de structuur van een heldenreis en volksverhalen om maatschappelijke thema's invoelbaar te maken. De samenwerking tussen een filmmaker en een dichter levert een gelaagd, artistiek en maatschappelijk relevant project op dat kwetsbaarheid en nuance centraal stelt.

Leven na de dictatuur

De documentaire 'Leven na de dictatuur' is het startpunt van dit project. De Syrische filmmaker Thaeer Muhreez geeft in dit project een krachtige waarschuwing af: de keuze voor een dictator kan in vrijheid worden gemaakt, maar daarmee geef je ook jouw eigen vrijheid op. Met de film organiseren ze vertoningen in verschillende regio's in het land. Eva Rovers (bureau burgerberaad) zal een presentatie houden over het waarom en het belang van een burgerberaad. De makers streven ernaar om zoveel mogelijk uitwisseling te laten plaatsvinden en nieuwe 'coalities' te smeden tussen verschillende partijen die daarna de draad samen oppakken en een vervolg geven aan deze bijeenkomsten. Na de vertoning van de film zullen ze actieve werkvormen invoegen waardoor mensen met elkaar in gesprek raken, op deze manier vinden nieuwe ontmoetingen plaats. Ze stimuleren dat er ideeën ontstaan over een mogelijk buurt-burgerberaad en mensen samen met de lokale of provinciale overheid in gesprek gaan.

Boihood

Boihood is een korte fictiefilm van regisseur Jack Goessens over Mark, een jonge transman die zijn dementerende vader bezoekt. Door de ziekte herinnert zijn vader zich niet dat Mark transman is. In een magisch-realistisch moment beleeft Mark zijn jeugd opnieuw, via de gedeelde herinneringen met zijn vader, ditmaal zoals de jongen die hij altijd al was. De film verkent thema's als identiteit, familie en herinnering, en verbindt de persoonlijke ervaring van een transman met universele emoties van rouw en erkenning. Met een poëtische, toegankelijke stijl wil Boihood niet alleen de queer gemeenschap, maar juist ook een breder publiek raken.

WoMen (eerder een pilot te ZOZ Academy)

WoMen is een urgente culturele interventie om de uitgewiste geschiedenissen en wijsheid van Chinese migrantenvrouwen in Nederland te behouden. Het project verzet zich tegen patriarchale en koloniale narratieven die generaties vrouwen het zwijgen hebben opgelegd, met als doel de structurele barrières voor hun welzijn te doorbreken. Via *participatory photo-elicitation workshops* delen deelnemers migratieverhalen aan de hand van familiefoto's die op textiel worden overgebracht. Deze worden bewerkt met matriarchale vaardigheden — waardoor persoonlijke herinneringen worden getransformeerd tot collectieve kunst die History verandert in Herstory. Dit proces fungeert zowel als een monument tegen onzichtbaarheid als een instrument voor feministische empowerment. Door vergeten verhalen uit de geschiedenis te herstellen, creëert WoMen een kennisarchief van overleving en verzet. Het project zet aan tot reflectie over vrouwelijke subjectiviteit en genereert nieuwe culturele bronnen die inspireren tot werkelijkheden voorbij patriarchale en koloniale kaders.

De Kloof Over

De Kloof Over van Stichting Buro Mix Groningen brengt mensen uit verschillende leefwerelden – cliënten en vrijwilligers van de Voedselbank, beleidsmakers, ondernemers en kunstenaars – samen in een sociaal-artistisch traject. Via beeld als gedeelde taal verbeelden zij persoonlijke ervaringen met ongelijkheid en ontwikkelen nieuwe perspectieven. Door deze samenwerking ontstaat wederzijds begrip en worden vooroordelen en tegenstellingen doorbroken, wat bijdraagt aan het tegengaan van polarisatie. Het proces mondt uit in beeldende werken, een publieke presentatie en een verdiepend symposium, gericht op ontmoeting, begrip en blijvende verbinding.

De Kloof

De Kloof, de podcast is een project waarin de makers Fouad Lakkir en Arjen Barel dat de kloof tussen stad en platteland onderzoeken aan de hand van persoonlijke verhalen over het gebruik van pesticiden. Door veldonderzoek te doen verzamelen de twee makers verhalen van boeren en hun families in Noord-Holland en West-Brabant, die worden verwerkt in een podcast en fotografie tentoonstelling. Het project wil begrip en dialoog stimuleren tussen stedelingen en

plattelandsbewoners. Het resultaat zal online gedeeld worden op eigen online kanalen zoals de website, sociale media en diverse podcast kanalen in eigen beheer.

Folle Lok En Seine

Folle Lok en Seine is een korte fictiefilm van circa 20 minuten: een satirische horror-komedie over een Fries dorp waar het traditionele carbidschieten wordt verboden. Dat verbod zet verhoudingen op scherp: sommige bewoners klampen zich vast aan wat vertrouwd is, anderen willen vooruit. De film laat zien hoe groepsdruk, wantrouwen en het gevoel niet gezien te worden langzaam uitmonden in verzet. Beide kanten van het verhaal komen aan bod, zonder oordeel. Hoewel het verhaal geworteld is in de Friese cultuur, gaat het over thema's die overal spelen: botsende waarden, lokale tradities onder druk en angst voor verandering. Folle Lok en Seine is uitzonderlijk omdat het een actueel en universeel thema – de vuurwerkdiscussie en de spanning tussen traditie en vernieuwing – koppelt aan een sterke regionale verankering in de Friese taal en cultuur. De film onderscheidt zich door de unieke mix van folk horror en zwarte komedie, een uitgesproken visuele stijl en een creatief team. Daarmee wordt een lokaal verhaal verteld dat nationaal én internationaal kan resoneren.

De Malthus Wet

De Malthus Wet' is een zwartkomische korte film met een sci-fi randje die op satirische wijze polarisatie, privilege en vooroordelen aan de kaak stelt. Acht mensen uit totaal verschillende achtergronden moeten voor een AI-rechter pleiten waarom zij hun leven waard zijn. Door confrontaties en onverwachte allianties worden stereotypen doorbroken en krijgen personages – én kijkers – een spiegel voorgehouden. De film bevraagt de illusie van maakbaarheid in een samenleving waarin het speelveld ongelijk is. Met zwarte humor en empathie moedigt 'De Malthus Wet' aan tot reflectie, dialoog en meer begrip voor mensen buiten onze eigen bubbel.

Moonlight Motel

Moonlight Motel is de nieuwe solovoorstelling van theatermaker Steyn de Leeuwe over dakloosheid en het leven op straat, gebaseerd op zijn eigen ervaringen als maatschappelijk werker binnen de daklozenopvang en in samenwerking met de Regenbooggroep. Verhalen van mensen zonder huis vormen de ruggengraat van de voorstelling: treurig, grappig, pijnlijk én menselijk. Om een stem te geven aan wie vaak wordt genegeerd. Zo een (groeiende) parallelle samenleving tonen die ons allemaal aangaat. Met muziek, humor, samenwerkingen met de Rainbow Soul Club, de Regenboog Groep en Zorgeloos Ambulant, wil De Leeuwe het publiek aanzetten tot compassie en met zachte ogen te laten kijken naar onze medemens. Niemand kiest echt voor de straat. Deze voorstelling belicht de onzichtbaren en laat zien: ieder mens verdient het om gezien te worden. De hele maand december als lunchvoorstelling te zien in Theater Bellevue en daarna 52 keer op verschillende locaties door het hele land in de kleine theaterzalen.

LUPUS

In tentoonstellingsproject LUPUS van Dat Bolwerck in Zutphen wordt de wolf ingezet als (onzichtbaar) symbool van de angst voor het onbekende, de bron van polarisatie en een diep ingesleten idee over wat dreigend is. Het project toont nieuw en bestaand werk waarin het gaat over de wolf maar de wolf zelf vrijwel onzichtbaar zal zijn. Doel van de tentoonstelling is te laten zien hoe de discussie rond de wolf de algemene polarisatie in de samenleving bloot legt.

Denkend aan Holland

Het project bestaat uit een theatervoorstelling met bijbehorende inclusieprogramma. In de theatervoorstelling 'Denkend aan Holland' stapte een jonge man stapte met zijn verblijfsvergunning de poort van het AZC uit en neemt hij het publiek mee op zijn ontdekkingsreis. Tussen oktober 2025 en januari 2026 toert de voorstelling langs 22 theaters. In deze steden en op andere locaties brengen we de voorstelling en het inclusieprogramma aanvullend op de theatertoer naar circa 20 werkgevers en beleidsorganisaties. Het inclusieprogramma bestaat uit de voorstelling gevolgd door een dialoogsessie, en zes weken e-coaching. Tijdens de dialoogsessie reflecteren deelnemers onder begeleiding van NewBees INC. en ervaringsdeskundige nieuwkomers op (onbewuste) aannames en

ontwikkelen ze inclusieve vaardigheden. De e-coaching richt zich op het toepassen van deze inzichten in de praktijk, met als doel inclusiever handelen.

Buitenspel

Abdel (18) en Isaac (17), beste vrienden uit dezelfde wijk, worden door het conflict tussen hun families en de aanslagen in Israël-Palestina uit elkaar geduwd. Terwijl hun vriendschap onder druk staat door loyaliteit aan hun ouders, blijven ze naar elkaar zoeken. Kleine gebaren, zoals een teruggegeven teamfoto en een gezamenlijk doelpunt op het voetbalveld, helpen hen de kloof te overbruggen. Uiteindelijk kiezen ze voor hun vriendschap, ondanks de tegenwerking van hun families. Buitenspel is uitzonderlijk omdat het jongeren actief betreft bij het maken van de film, terwijl het complexe thema's als polarisatie en loyaliteit terugbrengt naar hun persoonlijke leefwereld, waardoor film, participatie en maatschappelijke impact samenkomen.

Gevangen op straat

Gevangen op de Straat is een artistiek maatschappelijk project van Stichting Uprising dat loopt van februari tot mei 2026. Het project bestaat uit een film van 15 tot 20 minuten. Deze film gaat over het levensverhaal van een jongere die opgroeit in een omgeving vol risicofactoren en betrokken raakte bij criminaliteit. De film wil systeemfouten in hulpverlening zichtbaar maken en dat hierdoor jongeren nog verder in de problemen komen, dan dat het hen helpt hieruit te komen. De film wordt gemaakt door audioproducent Max de Haan, eigenaar van Uprising Studio Vladimir Movsessian en filmproducent en regisseur Bobbie Littlejohn. De première vindt plaats in Filmhuis De Lieve Vrouw in Amersfoort en wordt vervolgens getoond op scholen en andere locaties waar zij een jonge doelgroep van 12-27 jaar willen aanspreken. Het doel is om bewustwording te creëren over hoe radicalisering ontstaat, signalen herkennen en een dialoog op gang brengen.

Aangehaakt Nederland

In het publieke debat wordt vaak gesproken over "afgehaakt Nederland": mensen die hun vertrouwen in de politiek kwijt zijn of zich niet meer vertegenwoordigd voelen door Den Haag. Die kenmerking doet echter geen recht aan de complexiteit van de werkelijkheid. Want wie politiek afgehaakt is, haakt vaak juist elders aan: bij buurtinitiatieven, vrijwilligerswerk, lokale acties, demonstraties of simpelweg door voor elkaar te zorgen. Mensen zijn dus eigenlijk in de realiteit wél aangehaakt. Toch blijven die verhalen onzichtbaar en worden ze nauwelijks onderdeel van het bredere gesprek over democratie en verbondenheid. Het vraagstuk van social design bureau Afdeling Buitengewone Zaken is daarom: hoe kunnen we vormen van aanhaken zichtbaar maken, en welke behoefte leeft er bij inwoners om dit te zien en te ervaren zodat we de democratie gaan beschouwen als iets wat elke dag geleefd wordt?

REBEL

In de fictie-podcastserie REBEL volgen we in tien gelinkte maar ook los te beluisteren afleveringen personages die zich door de eeuwen heen gemanifesteerd verzet hebben tegen (in die tijd) onrechtvaardige wetten en zo controversiële vraagstukken aan de kaak stelden en zorgden dat de levens van minderheden beter werden. Het zijn verhalen over al dan niet bij het grote publiek bekende personen die op een vergelijkbare, maar altijd geweldloze, wijze, met de kracht van het woord, opstaan.

Free Your Mind

Racisme is geen natuurlijk gegeven maar een door het Westen gecreëerd systeem, ontwikkeld om macht en welvaart te vergaren ten koste van Afrikanen en Aziaten. Eeuwenlange onderdrukking heeft structuren van ongelijkheid achtergelaten die nog altijd doorwerken. Free Your Mind maakt deze patronen zichtbaar en doorbreekt ze via kennis, kunst en dialoog. Het project onderzoekt de rol van de kerk in slavernij en kolonialisme en nodigt kerkelijke en maatschappelijke gemeenschappen uit om samen te werken aan een rechtvaardigere toekomst. De kernactiviteiten zijn reizende tentoonstellingen (Kerk en Slavernij en De erfenis van kracht) en vier interactieve dialoogbijeenkomsten per stad, afgesloten met kunstzinnige bijdragen zoals spoken word of muziek.

Zo bevordert Free Your Mind bewustwording, gelijkwaardigheid en een gezamenlijke toekomst gebaseerd op vrijheid en compassie.

BeZORGd

Stichting Stormkamer is bezorgd over zorg, de zorg als systeem en de zorg voor elkaar binnen een gemeenschap. Door vergrijzing, individualisme en polarisatie wordt de zorg voor elkaar een gillende uitdaging. Vanuit ons vorige project over de kloof tussen arm en rijk ontstond bij ons de vraag: 'Hoe zorgen we voor elkaar als we lijnrecht tegenover elkaar lijken te staan?' Stormkamer heeft zich verbonden aan een viertal wijken die geografisch en economisch niet op voorsprong liggen en een aantal organisaties. Vanuit ontmoetingen op deze plekken werken we, middels een eigen ontwikkelde methodiek, de komende drie jaar aan vier projecten; twee maatschappelijk interactieve projecten: De Tafel en De Salon en daaruit voortkomend de documentaire-performance De Ontmoeting en tenslotte de theatervoorstelling Het Sluitstuk. Een aantal ervaringen zetten we om tot podcasts. Gedurende deze verschillende projecten komen wij tot de kern van dit vraagstuk, de pijn, nuance, complexiteit en de poëzie.

Bijlage 2. Toekenningen ZOZ Academies 2025

ZOZ Academy Amsterdam

	Maker	Titel	Discipline
1.	Séline van Gool	Intieme Terreur (voorbeeldproject)	
2.	Isis Peene & Max Hermans	FOLLOWERS	
3.	Peer Roosen	Gendertocht	
4.	Catharina Gerritsen	Onzichtbare lijnen	
5.	Echo Wang	A Normal Day	
6.	Anita Redert	Samen in een schuitje	
7.	Maura Doorenbosch	Brief aan de Overheid	
8.	Charity Sumter	Zwart & Hard	
9.	Indya Suer	Moederland (werktitel)	
10.	Jor Broeder	The Right Crime	
11.	Fay van der Wall	Waarom is mijn buurt zo'n bende?	
12.	Indie Nile	How 2 Make Propaganda (voorbeeldproject)	
13.	Engel Stam	Portret van een boze vrouw	

Séline van Gool – Intieme Terreur (voorbeeldproject)

Intieme Terreur is een onderzoek van schrijver Séline van Gool naar partnergeweld dat wordt gekenmerkt door controle en dwang. Deze vorm van geweld blijft vaak besloten binnen de vier muren van een huishouden en is in de meeste gevallen gericht op vrouwen. Het onderzoek dient als basis voor een interactieve theatervoorstelling. Séline overleefde zelf meer dan tien jaar van fysiek en mentaal partnergeweld, ze schreef hierover een boek om dit onbesproken thema meer aandacht te geven. In haar onderzoek werkt ze samen met theatermaker Priscilla Vaudelle toe naar een theatrale vertaling van haar verhaal.

Het hoofddoel is om slachtoffers van intieme terreur een stem en gezicht te geven en om (andere) slachtoffers, hulpverleners en plegers handvatten en nieuwe inzichten te geven – om zo begrip te vergroten voor elkaars positie en daardoor sterker met elkaar in verbinding te staan. De interactieve pilot theatervoorstelling wordt o.a. gepresenteerd aan slachtoffers van intieme terreur, professionals, politie, beleidsmakers, jeugdzorg en medewerkers van de vrouwenopvang. Na de pilot volgt een nagesprek met alle aanwezigen, met de feedback die tijdens de presentatie wordt verzameld werkt Séline toe naar een volledige theatervoorstelling.

Isis Peene & Max Hermans – FOLLOWERS

FOLLOWERS is een onderzoek van sociaal ontwerper Isis Peene en jeugdwerker Max Hermans over de invloed van radicale en polariserende (online) stemmen op de denkbeelden van jongeren. Het onderzoek vormt het fundament voor de productie van een interactieve film. Isis & Max werkten eerder samen in een project over hoe jongeren met verschillende achtergronden en overtuigingen in gesprek met elkaar kunnen gaan en zagen daarbij de sterke invloed van influencers op de keuzes die jongeren maken. Ze besloten daarom een onderzoek te starten naar online beïnvloeding.

De focus van ligt op gesprekken met jongeren in de gemeente Maashorst (Noord-Brabant) en het ophalen van hun ervaringen met online beïnvloeding. Isis ontwikkelt hiervoor verschillende onderzoekstools en Max richt zich op het interviewen van diverse jongeren. Het onderzoek resulteert in een eerste scène van de interactieve pilotfilm. De pilot wordt ontwikkeld in samenwerking met Trots54, een organisatie met expertise op het gebied van filmproductie en talentontwikkeling.

Tijdens een publiek presentatiemoment bij Jeugdcentrum MC en het Udens College wordt de pilot getoond aan jongeren, zij krijgen de mogelijkheid om in een groepsgesprek feedback te geven op de inhoud. Bij de avond zijn ook jeugdwerkers, docenten en filmmakers aanwezig, ook zij delen feedback

vanuit hun perspectief. De pilot en opgehaalde feedback fungeren als basis voor de uiteindelijke interactieve filmreeks.

Catharina Gerritsen – Onzichtbare lijnen

Onzichtbare Lijnen is een onderzoeksproject van beeldmaker en socioloog Catharina Gerritsen, waarin zij samen met Ahmed – een staatloze man – onderzoekt hoe langdurige vrijheidsbeperking het leven van mensen zonder nationaliteit in Nederland beïnvloedt. Het onderzoek is het startpunt voor een documentaire. Ahmed woont al acht jaar met zijn gezin in een gezinslocatie voor uitgeprocedeerde asielzoekers in Burgum. Omdat ze staatloos zijn kunnen ze niet worden uitgezet, maar ook niet 7 blijven. Elke dag moeten ze zich melden en mogen ze de gemeente niet verlaten zonder toestemming. Het gezin leeft in permanente onzekerheid, uitgesloten van de samenleving en zonder zicht op verandering.

Het onderzoek van Catharina richt zich op de vraag wat het met mensen doet om jarenlang in een niemandsland te leven, zonder rechten of perspectief. Terwijl het publieke debat zich toespitst op uitzetting, laat dit project zien wat er gebeurt met mensen die simpelweg niet uitgezet kunnen worden. Catharina werkt samen met Ahmed om zijn verhaal te vertalen naar film. Ze zoeken naar manieren om zijn situatie invoelbaar te maken voor mensen die hier ver vanaf staan. Wat willen dorpsgenoten weten over iemand als Ahmed? Wat raakt hen? Door het persoonlijke verhaal van Ahmed zichtbaar te maken, onderzoekt Catharina het spanningsveld tussen zijn fysieke aanwezigheid en de onzichtbare grenzen die hem buitensluiten. Tijdens het proces reflecteert ze op haar rol als maker en hoe dit verhaal op een ethische en gelijkwaardige manier verteld kan worden. De pilotdocumentaire wordt vertoond in een buurthuis in Burgum, waar reacties uit de gemeenschap worden meegenomen in de verdere ontwikkeling van de film.

Echo Wang – A Normal day

A Normal Day is een onderzoek van kunstenaar Echo Wang voor een installatie en performance over alledaagse racisme om mensen bewust maken van een vorm van racisme die vaak onzichtbaar is. De titel van het project komt van de Nederlandse uitdrukking: "Doe maar normaal, dan doe je al gek genoeg." Voor veel mensen van Oost- en Zuidoost-Aziatische afkomst is racisme een onderdeel geworden van het dagelijks leven, zelfs zo frequent dat het soms onzichtbaar lijkt. Deze tegenstrijdigheid staat centraal in het project, dat uitnodigt tot reflectie op deze geleefde ervaringen via artistieke tools.

Het project onderzoekt de emotionele en fysieke impact van alledaags racisme, dat vaak wordt afgedaan als een onschuldige grap. Door vreemden worden nageroepen met "ni hao" kan verwarrend, spottend of agressief overkomen en blijvende gevolgen hebben. Het onderzoek begint met één-op-één gesprekken met Oost- en Zuidoost-Aziatische mensen in Nederland om hun ervaringen te vatten. Een deel van hen wordt vervolgens uitgenodigd om hun ervaringen te delen via geluid en beweging, dit dient als fundament voor de pilotinstallatie en -performance.

Anita Redert – Samen in een schuitje

Samen in een schuitje is een onderzoek van filmmaker Anita Redert naar hoe jongvolwassenen (16–30 jaar) platonische verbondenheid ervaren in een samenleving waarin het kerngezin en romantische relaties niet langer vanzelfsprekend zijn. Het onderzoek vormt de basis voor een serie korte videoportretten die intieme gesprekken over nabijheid, vriendschap en affectie zichtbaar maken. Anita werkte eerder aan projecten rond eenzaamheid en verbinding en wil nu onderzoeken hoe een fysieke setting – samen in een roeiboot – openheid en reflectie stimuleert. De gesprekken worden gefilmd in een ingetogen, poëtische stijl en gedeeld via sociale media om bereik en impact onder jongeren te testen.

De focus ligt op diversiteit in achtergrond, genderidentiteit en levensvormen. Het onderzoek resulteert in een screening en interactieve feedbacksessie, waarin jongeren en culturele professionals reflecteren op herkenning en vorm 8 van de serie. De inzichten vormen de basis voor een videoserie die empathie en inclusie bevordert.

Charity Sumter – Zwart en Hard

Zwart & Hard is een onderzoek voor een documentaire van filmmaker Charity Sumter naar hoe zwarte jongeren hun plek vinden binnen de overwegend witte gabberscene in Nederland. Het project belicht hoe muziek en zelfexpressie ruimte creëren voor inclusie en culturele kruisbestuiving in een subcultuur die vaak als homogeen wordt gezien. Charity combineert literatuur- en archiefonderzoek met diepte-interviews en visuele documentatie van kleding, dans en muziek.

Het onderzoek mondt uit in een teaser voor een documentaire en een mini expositie bij OSCAM in Amsterdam-Zuidoost, voorafgegaan door een participatieve workshop over subculturen en identiteit. De feedback van deelnemers en bezoekers wordt verzameld via gesprekken, moodboards en een online formulier en vormt input voor de verdere ontwikkeling van de uiteindelijke documentaire. Het project doorbreekt stereotypen en laat zien hoe alternatieve jeugdculturen een verbindende kracht kunnen zijn in een gepolariseerde samenleving.

Indya Suer – Moederland

Moederland is een onderzoek van filmmaker Indya Suer naar intergenerationeel trauma binnen biculturele gezinnen waarin transnationale adoptie een rol speelt. Met haar persoonlijke familiegeschiedenis als startpunt (haar moeder werd geadopteerd uit Zuid-Korea) onderzoekt ze hoe intergenerationeel trauma en ontworteling generaties kan overstijgen en zich uit in de relatie tussen ouder en kind. Indya voert literatuuronderzoek uit en houdt diepte-interviews met geadopteerden, hun kinderen en experts via de oral history methode. Op basis van de verzamelde verhalen maakt ze artistieke experimenten in beeld en geluid. Ook ontwikkelt ze een fictieve scène, waarin twee acteurs een dialoog spelen die is samengesteld uit verschillende verhaallijnen in de gesprekken.

Het onderzoek resulteert in een publieke presentatie waar de fictieve scène en experimenten worden gepresenteerd, gevolgd door een gesprek met deskundigen en publiek. Feedback wordt verzameld via dialoog en anonieme surveys en vormt de basis voor een film die representatie en dialoog binnen de thematiek bevordert.

Maura Doorenbosch – Brief aan de Overheid (via open call Afgehaakt Nederland) Brief aan de Overheid is een onderzoek van filmmaker Maura Doorenbosch naar de vergeten geschiedenis van Indische Nederlanders en Molukkers die na 1945 werden opgevangen in voormalige concentratiekampen zoals Westerbork en Vught. Het project onderzoekt hoe hoop op een nieuw begin omsloeg in teleurstelling en wantrouwen richting de Nederlandse overheid, en hoe deze ervaringen doorwerken in latere generaties. Maura combineert archiefonderzoek met gesprekken met drie generaties en organiseert schrijfsessies waarin deelnemers fragmenten voor een gezamenlijke brief formuleren.

Het onderzoek resulteert in een artistieke pilot voor een documentaire waarin de brief symbool staat voor erkenning en dialoog. De pilot wordt gepresenteerd bij Museum Sophiahof, gevolgd door een gesprek met erfgoedorganisaties, nazaten en een breder publiek. Hun feedback vormt het fundament voor de definitieve film, die persoonlijke verhalen en archiefbeelden verweeft tot een gelaagd portret van een beladen verleden.

Engel Stam – Portret van een Boze Vrouw

Portret van een boze vrouw is een onderzoek voor een documentaire van filmmaker Engel Stam naar vrouwelijke woede en de systematische onderdrukking van deze woede in onze westerse samenleving. Waar woede bij mannen vaak wordt geassocieerd met macht, roept het bij vrouwen juist machteloosheid op. Engel onderzoekt hoe deze emotie door de eeuwen heen is geframed, van historische figuren als Rosa Luxemburg tot hedendaagse ervaringen van vrouwen.

Het project combineert literatuuronderzoek met interviews en creatieve groepsactiviteiten waarin woede wordt verbeeld. De artistieke pilot mondt uit in een live performance bij De Rode Bioscoop, waarin performer Megan de Kruijf een theatertekst opvoert gebaseerd op de onderzoeksbevindingen. Het publiek wordt uitgenodigd om te reageren en eigen ervaringen te delen, waarmee de performance een dialoog opent over gender, macht en emotie. Feedback uit gesprekken en interactieve bijdragen vormen de basis voor een documentaire die woede zichtbaar maakt als kracht voor verandering.

Peer Roosen – Gendertocht

In Gendertocht onderzoekt theatermaker Peer Roosen de persoonlijke en innerlijke zoektocht naar non-binariteit, met bijzondere aandacht voor mensen die als man zijn geboren en zich non-binair identificeren. Vertrekend vanuit de eigen ervaring wil Peer in gesprek met anderen om onderbelichte perspectieven zichtbaar te maken. Het project richt zich op vragen als: hoe ontdek je dat je non-binair bent, hoe beïnvloedt het toegewezen geslacht bij geboorte deze zoektocht en hoe veranderen herinneringen en zelfbeeld door deze ontwikkeling? Ook wordt onderzocht hoe stereotypen binnen de non-binaire gemeenschap bijdragen aan uitsluiting.

Het onderzoek vindt plaats via interviews, ontmoetingen en veldwerk binnen zowel queer gemeenschappen als daarbuiten. Het onderzoek mondt uit in een pilot performance: een monoloog waarin herinneringen, taal en lichaam samenkomen om gender voelbaar te maken. De voorstelling wordt gepresenteerd in een open setting met ruimte voor publieksfeedback via een vragenlijst en nagesprek. Doelgroepen zijn onder andere queer personen, theaterpubliek, beleidsmakers en docenten. Peer streeft naar verbinding, nuance en herkenning en wil met de uiteindelijke theatervoorstelling bijdragen aan een empathisch gesprek over gender.

Jor Broeder – The Right Crime (via open call Afgehaakt Nederland)

The Right Crime is een auto-etnografisch onderzoek voor een film van filmmaker Jor Broeder naar de rol van burgerlijke ongehoorzaamheid en radicalisering in een tijd van groeiende polarisatie. Vanuit zijn eigen ervaringen als activist ziet Jor hoe de media een steeds grotere rol speelt in polarisatie binnen de hedendaagse samenleving. Daarom richt het onderzoek zich op het blootleggen van de invloed van media op beeldvorming en radicalisering binnen activisme. Aan de hand van archiefmateriaal zoals video's, essays, (journalistieke) verslagen en interviews onderzoekt de maker hoe deze invloed zich manifesteert. Dit spiegelt hij aan zijn 10 persoonlijke ervaringen binnen activisme, evenals de perspectieven van mensen die zich niet aangesproken voelen door activistische bewegingen.

Het onderzoek mondt uit in een auto etnografische pilotfilm van 10 minuten en een publicatie waarin de bevindingen zijn gebundeld. Het doel van het project is om mensen met activistische drijfveren en uiteenlopende politieke standpunten met elkaar in dialoog te brengen, van links tot rechts op het politieke spectrum, vanuit de overtuiging dat zij meer gemeen hebben dan vaak wordt gedacht. De pilot wordt gepresenteerd in Groningen, Utrecht, Rotterdam en Eindhoven. De opgehaalde feedback wordt gebruikt om een filmplan te ontwikkelen voor de definitieve film.

Fay van der Wall – Waarom is mijn buurt zo'n bende? (via open call Afgehaakt Nederland)

Waarom is mijn buurt zo'n bende? Is een onderzoek van maker en schrijver Fay van der Wall naar afval op straat als spiegel van stedelijke samenlevingsvraagstukken. Het project richt zich op de Agniesebuurt in Rotterdam en onderzoekt hoe sociaaleconomische factoren, beleid en bewonersgedrag samenkomen in dit alledaagse maar vaak gepolariseerde onderwerp. Fay combineert deskresearch met interviews met wetenschappers, beleidsmakers, reinigingswerkers en buurtbewoners om onderwerpen te verzamelen die de basis vormen voor een podcastserie van vijf afleveringen.

Het onderzoek resulteert in een eerste pilotaflevering die wordt gepresenteerd tijdens een luistersessie met nabespreking. Feedback van potentiële luisteraars, buurbewoners, activisten en mogelijke samenwerkingspartners wordt verzameld via gesprekken en vragenlijsten – dit vormt samen het startpunt voor de uiteindelijke serie.

Indie Nile – How 2 Make Propaganda (voorbeeldproject)

How 2 Make Propaganda is een onderzoek voor een theatervoorstelling van theatermaker Indie Nile naar hoe propaganda en brainwashing kan worden verbeeld via een theatrale vorm. Indie Nile werkte eerder aan projecten waarin persoonlijke thema's zoals verslaving centraal stonden, maar wil nu onderzoeken hoe je een politiek onderwerp artistiek vertaalt. In het onderzoek verdiept Indie zich in propaganda rond het Israëlisch-Palestijnse conflict.

De focus ligt op het schrijven van een script met dramaturgische begeleiding en het experimenteren met improvisatie en rolwisselingen tussen Palestijnse en Joodse acteurs. Dit resulteert in een

pilotpresentatie waarin 'drag therapy' wordt ingezet om het thema op een speelse, kritische manier te benaderen – door Indie verwoord als een "theatrale oefening in empathie". Hierop volgt een feedbacksessie met jongeren en jongvolwassenen (16-30 jaar), theaterprogrammeurs en stakeholders. De opgehaalde feedback dient als basis voor een volledige theaterproductie

Toekenningen

	Maker	Titel	Discipline
1.	Lemba de Miranda	Dandalunda Adrift	Film/animatie
2.	Sally Jabour	Phi	Theater
3.	Meshkat Talebi	Un-Learning the archive; Archive as a disclosure	Film/documentaire
4.	Eline Kouwenberg	Het stopt bij mij	Film/documentaire
5.	Ricardo dos Santos	Verboden gesprekken	Documentaire
6.	Mitchel Samson & Stacii Samidin	Binnen de Lijnen	Documentaire
7.	Aylin Ocalan	Right to Visa	Documentaire
8.	Andre Schreurders	Gemeenschap Landzicht	Documentaire
9.	Viana Afoumou	Le Téléphone Rose	Radioshow
10	Amal Akbour	De stilte tussen vrouwen	Essay/zine

Inhoudelijke toelichting**Lemba de Miranda – Dandalunda Adrift**

De Angolese watergeest Lundi voelt zich thuis in haar waterrijk in Zuidelijk Afrika en wordt als godheid aanbeden door mensen van over de hele wereld. Aan dit gevoel van zich thuisvoelen komt abrupt een einde wanneer Lundi door een olievlek voor de kust door een oceanisch wormgat wordt gezogen. Ze komt terecht in de Nieuwe Maas in Feijenoord, Rotterdam. Daar ontdekt ze dat het stadsdeel en de wijk Katendrecht in het bijzonder in relatief korte tijd grote veranderingen hebben ondergaan wat betreft gentrificatie. Ook wonen er in het stadsdeel veel Portugees sprekenden uit het Mondiale Zuiden waaronder Angolezen, Kaapverdianen en Brazilianen die Lundi als godheid kennen. Lundi doet een beroep op deze mensen om haar te helpen de weg terug naar huis te vinden. Echter, deze mensen voelen zich geïnspireerd en gesterkt door haar aanwezigheid en willen dat ze blijft zodat zij ze (nog) beter thuis kunnen voelen 'op Zuid'. Lundi wordt verscheurd door haar verlangen om naar huis te gaan en de noodzaak om in Rotterdam haar nieuwe thuis te maken en haar gemeenschap van dienst te zijn. Dandalunda adrift is een korte hybride film, die live action combineert met animatie en gaat over ontheemdheid, het herdefiniëren van thuis en zich thuisvoelen, en de rol van spiritualiteit binnen deze thematiek.

Sally Jabour – Phi

Theatermaker en performer Sally Jabour onderzoekt met 'Phi' wat integratie betekent en hoe de sociale afstand tussen Syrische en Nederlandse gemeenschappen in Alphen aan den Rijn verkleind kan worden. Het project ontstond naar aanleiding van weerstand op sociale media bij de komst van 400 vluchtelingen naar een tijdelijk opvangcentrum in de stad waar ze zelf woont.

Centraal staat de vraag: Hoe kan integratie plaatsvinden zonder dat vluchtelingen hun identiteit hoeven op te geven?

Sally begint het onderzoek bij zichzelf, als Syrische vluchteling en de Nederlandse muzikant met wie zij samenwerkt. Samen maken ze een muziektheaterpresentatie van tien minuten waarin zij antwoorden op deze vraag formuleren. Deze act presenteren zij tijdens een bijeenkomst om een dialoog te openen met bewoners, waarna gesprekken over integratie volgen. Na drie bijeenkomsten met verschillende doelgroepen verwerken Sally en de muzikant de inzichten in een nieuwe presentatie. Deze wordt getoond tijdens een grotere bijeenkomst waarin alle groepen samenkomen, gevolgd door gesprekken en feedback. De gesprekken bieden waardevolle inzichten in hoe veiligheid, acceptatie en vriendschap worden ervaren. Op basis van de verzamelde verhalen ontwikkelt Sally de multidisciplinaire theatervoorstelling '1001 Naam' waarmee zij de dialoog over identiteit en integratie voortzet.

Meshkat Talebi - Un-Learning the archive; Archive as a disclosure

Wat begon als het bekijken van homevideo's gemaakt door Meshkats vader, leidde ertoe dat we vage sporen van geweld begonnen op te merken, verweven in alledaagse momenten. Meshkat was vanaf haar vroege jeugd getuige geweest van huiselijk geweld. Het ontdekken van de verborgen patronen van deze schendingen in de ogenschijnlijk gewone beelden zette ons aan het denken over hoe geweld en archio-geweld met elkaar verweven zijn, en hoe onze collectieve herinnering wordt gevormd door de epistemologie en taal van deze documenten—documenten die in de eerste plaats zijn gemaakt door een dominator. Als reactie daarop besloten we de breuken binnen homevideo's die achteloos in het huiselijke medialandschap achterblijven, te ontleren.

Er zijn hier twee niveaus van onderdrukking. Ten eerste binnen het persoonlijke familiearchief, gecreëerd onder het toezicht van autoriteiten in een onderdrukte samenleving zoals Iran. Ten tweede in de manier waarop die autoriteiten verhalen, narratieven en rituelen controleren. Deze archieven tonen gevechten die verschillen van het dominante discours. Ze dragen sporen van de blik van de overheerser in private en intieme ruimtes—sporen die vaak moeilijk te herkennen zijn en die opnieuw en opnieuw bekeken moeten worden om te begrijpen.

We willen onderzoek doen naar archiefgeweld en een pilotsessie opzetten die wordt gepresenteerd in een openbare ruimte, waarbij de focus ligt op het betrekken van vrouwen en gemarginaliseerde groepen die huiselijk geweld ervaren. Tegelijkertijd wordt deze sessie een oefening in het ontleren en ontfragmenteren van de opgelegde narratieven van de dominante partij, om ruimte te maken voor onthulling en collectiviteit. Door gezamenlijk maaltijden te bereiden, open gesprekken te voeren, in groepsverband te lezen en somatische ervaringen te delen, onderzoeken we hoe erkenning, narratief en storytelling-instrumenten kunnen bijdragen aan het vormen van sociale handelingskracht voor gemarginaliseerden. Veerkracht kent vele vormen, en heling volgt niet noodzakelijk moderne medische processen. Soms is rouwen en samen verhalen delen al een vorm van zorg. Uiteindelijk zal het eindresultaat van dit project een korte film zijn.

Dit project is een samenwerking tussen Meshkat Talebi, die een master in Fine Arts heeft behaald aan de HKU, en Mana Tashakorinia, afgestudeerd aan Aalto University met een MA in ViCCA; Visual Culture, Curating, and Contemporary Art.

Eline Kouwenberg – Het stopt bij mij

'Het stopt bij mij' is een documentaire-in-wording van autodidact filmmaker Eline Kouwenberg. De film onderzoekt de impact van seksueel misbruik over generaties heen. Vertrekpunt is het waargebeurde verhaal van Eline's moeder Anne-Marie, die op haar middelbare school jarenlang werd misbruikt door haar gymleraar – met medeweten van diens vrouw, de vertrouwenspersoon op dezelfde school. Anne-Marie documenteerde haar ervaringen nauwkeurig in dagboeken, brieven en audiofragmenten. Kort voor haar overlijden maakte ze haar verhaal publiekelijk bekend, waarmee ze ook andere slachtoffers van dezelfde dader vond.

De documentaire ontrafelt hoe intergenerationeel trauma werkt: hoe het misbruik en het zwijgen daarover voortleeft in volgende generaties. Centraal staat de vraag: wat is nodig om het patroon te doorbreken? Thema's zoals ouderschap vs slachtofferschap, zwijgcultuur, intergenerationeel trauma, maar ook intergenerationele heling worden verkend.

Met dit project wil Kouwenberg bijdragen aan bewustwording, heling en openheid. In een tijd van polarisatie en 'gender backlash' positioneert de documentaire zich als een hoopvolle, confronterende én verbindende tegenstem. Het stopt bij mij is een film over intergenerationeel trauma, (over)levenskracht, opstaan voor het goede en het doorbreken van een stilte. Een rijk gedocumenteerd verhaal met een bereik dat ver buiten het domein van één familie reikt.

Ricardo dos Santos – Verboden gesprekken

In Verboden Gesprekken onderzoeken we een actueel en gevoelig vraagstuk onder jongeren binnen de straatcultuur: het groeiende wantrouwen en de vijandbeelden richting de politie. Deze spanningen vormen een voedingsbodemp voor polarisatie, maatschappelijke vervreemding en in sommige gevallen zelfs radicalisering of extremisme.

In plaats van te oordelen, kiezen we voor de kracht van het gesprek. Wij brengen jongeren en politieagenten met elkaar in gesprek over hun angsten, aannames en persoonlijke ervaringen. Zo ontstaat ruimte voor erkenning, nuance en wederzijds begrip.

Het project mondt uit in een pilotaflevering van een gespreksserie waarin deze ontmoetingen visueel worden vastgelegd, met een fysiek presentatiemoment en nagesprek.

Mitchel Samson – Binnen de Lijnen

Binnen de Lijnen is een creatief onderzoeksproject en documentaire-in-woording over de onzichtbare kracht van jongerenwerkers in Rotterdamse volkswijken. Makers Mitchel Sam-Sin en Stacii Samidin duiken in het dagelijkse werk van deze professionals die niet vanuit kantoren opereren, maar juist actief zijn op straat, pleinen en buurthuizen. Ze zijn vertrouwenspersoon, rolmodel en bruggenbouwer voor jongeren die te maken hebben met uitsluiting, systeemdruk en gebrek aan perspectief. Het onderzoek richt zich op de vraag: welke verborgen waarden schuilen in het werk van deze jongerenwerkers – en hoe dragen die bij aan het versterken van jongeren én het voorkomen van polarisatie? Door middel van participerende observatie, gesprekken en visuele schetsen ontwikkelt het team een artistieke pilot die het fundament vormt voor een documentaire én voor meer maatschappelijk bewustzijn over dit soort 'onzichtbaar werk'.

Aylin Ocalan – Right to Visa

De documentaire Right to Visa vertelt het verhaal van internationale artiesten uit het Globale Zuiden, die een aanvraag doen voor een Schengenvisum in aanloop naar hun Europese tours. Dit proces is voor veel artiesten en kunstenaars uit onder andere Marokko, Turkije, Ghana en Syrië een moeizaam en vaak frustrerend proces. Het contrast tussen het flitsende artiestenleven en de sobere realiteit van hedendaags migratiebeleid is groot. Zo krijgen deze artiesten te maken met discriminatie, gebrek aan transparantie, en vooral eindeloze bureaucratie. Al jarenlang spreken makers zich hierover uit, maar er lijkt weinig tot niets te veranderen. Hoe werkt het systeem achter de visum? Wie heeft er baat bij het uitsluiten van deze artiesten? En nog belangrijker: wat betekent dit beleid voor artiesten uit landen waar het kunstenaarschap allerm minst vanzelfsprekend is, bijvoorbeeld door beperkte financiële middelen, weinig kansen of een klein netwerk?

Andre Schreuders – Gemeenschap Landzicht

De wijk Landzicht in Rotterdam met zijn lage witte noodwoningen en grote voortuinen staat bekend om zijn grote sociale cohesie. Iedereen kent iedereen. Het sociale leven speelt zich grotendeels op straat af. De bevolking is homogeen. Het zijn vooral autochtone Rotterdamse families die er tijdens en na de oorlog kwamen wonen. Voor wie er thuis hoort, is het gezellig. Komt het doordat het een homogene groep is? Hoe mensen zijn, wat ze doen en voelen, heeft deels te maken met hoe ze wonen en leven. Helpt het elkaar voortdurend tegen te komen in de betegelde voortuinen? Hoe is de relatie met de specifieke architectuur van de noodwoningen?

Landzicht ligt om de hoek van het ateliergebouw waar ik al 10 jaar werk. Als ik er doorheen wandel voel ik me ongemakkelijk. Ligt het aan mij? Of heeft men hier liever geen buitenstaanders? Heeft het te maken met het beruchte verleden van de wijk? Hoe werkt het mechanisme of iemand wel of niet onderdeel wordt van de gemeenschap?

Viana Afoumou - Le Téléphone Rose

Le Téléphone Rose is een radioshow die Afoumou bijna een jaar geleden begon bij Radio WORM, vernoemd naar de ouderwetse erotische bellijnen. Aanvankelijk bestond de telefooncel alleen als concept: ze nodigde gasten uit om over uiteenlopende onderwerpen te spreken en zo het intieme met het politieke te verbinden. Hoewel het project begon als een zijspoor binnen haar artistieke praktijk, groeide het uit tot een belangrijk middel om moeilijke verhalen en dynamieken bespreekbaar te maken—

onderwerpen die vaak nog steeds taboe zijn, vooral wanneer het gaat om gender gerelateerd geweld, straatintimidatie, rape culture en patriarchale scripts in het algemeen.

Amal Akbour – De stilte tussen vrouwen

De stilte tussen vrouwen is een onderzoek door schrijver Amal Akbour naar wat we kunnen leren van de manieren waarop niet-westerse female spaces zich verhouden tot een patriarchaal systeem. In alledaagse ruimtes zoals hammams, kapsalons en nagelstudio's ontstaan informele netwerken van zorg, solidariteit en collectieve kracht. Deze plekken functioneren als laagdrempelige ontmoetingsruimtes waar vrouwen kennis, strategieën en steun kunnen uitwisselen om veiligheid, autonomie en veerkracht te ontwikkelen binnen structuren die vaak ongelijk zijn georganiseerd.

Het begrip 'niet-westers' wordt in dit onderzoek niet opgevat als een vaste categorie, maar als een verzameling uiteenlopende perspectieven op vrouwelijkheid, vrijheid en zelfstandigheid. In veel van deze contexten betekent emancipatie niet altijd volledige gelijkheid in westerse zin, maar eerder het zoeken naar werkbare manieren om binnen patriarchale kaders toch ruimte, zelfstandigheid en zeggenschap te creëren.

De focus ligt op dagelijkse gesprekken, informele netwerken en kleine, maar betekenisvolle vormen van wederzijdse ondersteuning die bijdragen aan subtiele en vaak onzichtbare vormen van verzet.

Deze stille vormen van verzet worden geplaatst naast zichtbaar westers feministisch verzet, dat zich vooral manifesteert via publieke actie, confrontatie en politieke zichtbaarheid. Door beide bewegingen naast elkaar te leggen ontstaat inzicht in een breder spectrum aan feministische strategieën: van luid protest tot relationele, ondergrondse praktijken.

Het doel van het onderzoek is te werken naar een samenkomst van stille en zichtbare vormen van feministisch verzet. En hoe dit kan bijdragen aan een inclusiever begrip van vrouwenveiligheid.

Toekenningen

	Maker	Titel	Locatie
1.	Elinice Adeyemi	Voice messages from my mother	Maastricht
2.	Rahman Ansari	Van stigma naar stem: Poëzie als middel tegen marginalisatie	Limburg
3.	Nils Hanssen	Blanda Goreng	Maastricht
4.	David le Roi	Don't touch my Hair	Maastricht
5.	Luc Arnoldussen	De kracht van het zuiden	Heerlen
6.	Maria Cristhin Kuiper	Tegen de Wind	Eindhoven
7.	Dean Kisters	Sub-realityt	Heerlen
8.	Annika van den Born	De wereld is niet roazn'd, moar de Minse!	Zuid Limburg
9.	Kody Moodley	Limburg Morbier: The line between fear and connection	Maastricht
10.	Ymeja Klopman	Mijn grootste angst is dat ik dom ben.	

Adeola Elinice Adeyemi – Voice Messages from My Mother

Met Voice Messages from My Mother onderzoekt Adeola Elinice Adeyemi hoe persoonlijke verhalen van migranten en asielzoekers op een respectvolle en poëtische manier verteld kunnen worden. In een samenleving waar deze verhalen vaak gereduceerd worden tot cijfers, beleid of stereotypes, wil Elinice juist ruimte maken voor complexiteit, nuance en de kracht van menselijke ervaring. Met steun van ZOZ Academy voert Elinice een onderzoeks- en schrijftraject uit dat vertrekt vanuit gesprekken met migranten en asielzoekers over thema's als identiteit, trauma, sociale uitsluiting en veerkracht. Door deze verhalen zorgvuldig te documenteren en te analyseren, onderzoekt ze hoe poëzie kan bijdragen aan een dieper begrip van migratie; niet als probleem, maar als menselijke werkelijkheid. De uiteindelijke uitkomst is een dichtbundel die migrantenstemmen een podium biedt – zonder simplificatie, maar met empathie. Voice Messages from My Mother draagt bij aan het publieke debat over migratie, radicalisering en inclusie en beoogt bij te dragen aan een rechtvaardiger en meer empathische samenleving. Poëzie fungeert in dit project als middel voor herstel, representatie en verzet.

Rahman Ansari – Van stigma naar stem: Poëzie als middel tegen marginalisatie

In Van stigma naar stem onderzoekt Rahman Ansari hoe poëzie een krachtig instrument kan zijn tegen marginalisatie. Vanuit zijn eigen achtergrond – als voormalig bewoner van een asielzoekerscentrum, ondernemer, locatiemanager in het AZC en filosoof – geeft hij ruimte aan verhalen van migranten en asielzoekers die zelden gehoord worden. Deze verhalen worden in politieke en maatschappelijke debatten vaak gereduceerd tot cijfers, probleemanalyses of stereotypes. Rahman wil dat patroon doorbreken. Met steun van ZOZ Academy ontwikkelt hij zijn eerste dichtbundel, waarin migranten niet als doelgroep worden gepresenteerd, maar als individuen met een stem, verbeeldingskracht en een geschiedenis. Zijn poëzie raakt aan thema's als identiteit, verlies, verzet, sociale uitsluiting en veerkracht, dit zonder te versimpelen of te moraliseren. Aan de basis van het project ligt een serie gesprekken met migranten en asielzoekers over hun ervaringen met bureaucratie, uitsluiting, dubbele loyaliteit en veerkracht. Deze verhalen verwerkt Rahman in poëtische vorm, waarbij hij bewust kiest voor een benadering die recht doet aan de complexiteit van de werkelijkheid. De bundel wordt gepresenteerd als podium voor ongehoorde stemmen en wil bijdragen aan een inclusiever debat over migratie. Van stigma naar stem nodigt uit tot luisteren, herkennen en heroverwegen.

Nils Hanssen – Blanda Goreng

Met Blanda Goreng onderzoekt Nils Hanssen hoe intergenerationeel trauma doorwerkt binnen families, met specifieke aandacht voor mensen met een achtergrond in voormalig Nederlands-Indië. Via persoonlijke en collectieve verhalen gaat Hanssen op zoek naar de stille mechanismen van schaamte, ontworteling en zwijgen die zich generaties lang kunnen nestelen in familiebanden. Aanleiding voor het project zijn ingrijpende gebeurtenissen in zijn eigen familiegeschiedenis, waaronder het recente overlijden van zijn oom. Die ervaring maakte pijnlijk duidelijk hoe diepgeworteld het onbesprokene is en hoezeer dit gedeeld wordt door anderen binnen deze gemeenschap. Met Blanda Goreng wil Hanssen ruimte maken voor reflectie en erkenning, en bijdragen aan een bredere dialoog over identiteit, afkomst en intergenerationele littekens. Met steun van ZOZ Academy ontwikkelt Nils een scenario voor een fictieve kortfilm die het resultaat van het onderzoek artistiek vertaalt. De film toont op tragikomische wijze hoe een familie – bijeen rond de open kist van een overleden familielid – wordt geconfronteerd met haar onvermogen om te praten. Blanda Goreng wordt een film over zwijgen en spreken, verlies en verbondenheid. Het project maakt voelbaar hoe complex de erfenis van het verleden kan zijn en hoe belangrijk het is om die erfenis onder woorden te brengen.

David Wouters – Don't Touch My Hair

Met Don't Touch My Hair onderzoekt ontwerper David Wouters de betekenis en kracht van West-Afrikaanse vlecht- en weeftechnieken als vorm van cultureel verzet, identiteit en overleving. Deze ambachtelijke technieken, die tijdens de slavernij functioneerden als communicatiemiddel en strategie voor behoud van autonomie, worden in dit project herzien en hergebruikt in een hedendaagse artistieke context. David benadert het onderzoek zowel vanuit historische verdieping als persoonlijke betrokkenheid. Als persoon van kleur, ervoer hij hoe Westerse schoonheidsnormen lang hun stempel hebben gedrukt op bijvoorbeeld zijn moeder. Zijn eigen keuze om zijn haar in dreads en andere vlechtstijlen te dragen bracht een beweging van zelfacceptatie op gang. Niet alleen voor hemzelf, maar ook binnen zijn familie.

Met steun van ZOZ Academy experimenteert David met technieken uit de West-Afrikaanse traditie, waarbij hij onderzoekt hoe deze vertaald kunnen worden naar textielkunst en mode. Daarbij staan duurzaamheid, hergebruik en symboliek centraal. De werken die hieruit voortkomen – variërend van draagbare kleding tot sculpturale wandkleden – bevragen wat het betekent om culturele waarde opnieuw vorm te geven. Don't Touch My Hair draagt bij aan het zichtbaar maken van een gedeeld koloniaal verleden, en stelt vragen over representatie, trots en de kracht van overgeleverde kennis. Een belangrijk onderdeel van het project is het participatieve element: bezoekers worden uitgenodigd om zelf te vlechten of te weven aan een gezamenlijk kunstwerk. Zo ontstaat niet alleen een fysieke dialoog tussen maker, publiek en materiaal, maar ook een ruimte voor reflectie, gedeelde betrokkenheid en bewustwording.

Luc Arnoldussen – De kracht van het zuiden

Met De kracht van het zuiden onderzoekt danser en educator Luc Arnoldussen hoe beeldvorming, omgeving en kansen elkaar beïnvloeden in Heerlen-Noord – een stadsdeel dat vaak wordt neergezet als probleemgebied, maar in werkelijkheid bol staat van talent, creativiteit en veerkracht. Vanuit zijn eigen ervaringen als jonge danser, die zich regelmatig buitengesloten voelde in de Nederlandse danswereld, onderzoekt Luc hoe negatieve verhalen over de wijk het zelfvertrouwen en de toekomstperspectieven van jongeren bepalen.

Door gesprekken, observaties en artistiek onderzoek brengt hij in kaart hoe jongeren hun omgeving ervaren, waarom sommigen vertrekken en anderen juist blijven, en wat er nodig is om talentontwikkeling in de eigen buurt mogelijk te maken. Het onderzoek mondt uit in een dansvoorstelling of artistieke try-out waarin de spanning tussen trots en stigma, beperking en motivatie voelbaar wordt gemaakt in beweging, beeld en geluid. Met steun van ZOZ Academy wil Luc laten zien dat succes niet enkel van buitenaf komt, maar kan wortelen in de eigen gemeenschap. De kracht van het zuiden breekt met het wij-zij-denken over Heerlen-Noord en maakt zichtbaar hoe jongeren hun verhaal kunnen terugnemen.

Maura Doorenbosch – Brief aan de overheid

Met Brief aan de overheid onderzoekt filmmaker Maura Doorenbosch een onderbelicht hoofdstuk uit de Nederlandse naoorlogse geschiedenis: de opvang van Indische Nederlanders en Molukkers in voormalige concentratiekampen als Westerbork en Vught. Deze plekken, beladen met oorlogsherinneringen, kregen na 1945 een nieuw – en schrijnend – leven als woonkampen voor repatrianten met hun gezinnen. De hoop op een nieuw begin veranderde er in gevoelens van kou, isolatie en diep wantrouwen richting de Nederlandse overheid. Maura onderzoekt hoe dit gevoel van verraad tussen generaties wordt doorgegeven en hoe het tot vandaag doorwerkt in de identiteit van de Indische en Molukse gemeenschap.

Via archieven, gesprekken en schrijfsessies met nazaten brengt ze vergeten stemmen naar voren en legt ze de basis voor een documentaire waarin het gezamenlijk schrijven van een brief aan de overheid symbool staat voor erkenning en herstel. In haar onderzoek vervaagt Maura persoonlijke getuigenissen, historische bronnen en hedendaagse beelden van de kampterrijnen. Brief aan de overheid maakt zichtbaar hoe koloniale erfenissen niet enkel een Indische of Molukse geschiedenis zijn, maar onderdeel van een gedeelde Nederlandse werkelijkheid die nog steeds om dialoog vraagt.

Maria Cristhin Kuiper – Tegen de Wind

Maria Cristhin Kuiper onderzoekt in Tegen de Wind wat het betekent voor migranten om op latere leeftijd te leren fietsen in Nederland. Ze werkt met Fietsschool040 in Eindhoven en maakt via interviews, observaties en beeldmateriaal invoelbaar hoe kwetsbaar en krachtig dit leerproces is. Het fietsen fungeert als lens op bredere thema's zoals inburgering, zelfbeeld en maatschappelijke positie. Met dit project legt Maria de basis voor een korte poëtische documentaire waarin beeld en geluid de ervaring van migranten centraal stellen.

Dean Kisters – Sub-realität

Dean Kisters onderzoekt met Sub-realität hoe complottheorieën wortel schieten in lokale gemeenschappen en hoe ze bijdragen aan polarisatie. Vanuit zijn eigen omgeving in Heerlen bevraagt hij de dunne grens tussen surrealisme en realiteit, en wat mensen drijft om alternatieve werkelijkheden aan te nemen. Door middel van analoge fotografie, interviews en archiefonderzoek ontwikkelt hij een visuele, poëtische vormtaal. Zijn traject richt zich op het scherpstellen van de onderzoeksvraag, het uitwerken van een methodiek en het aftasten van vormexperimenten in aanloop naar een beeldessay of boek.

Kody Moodley – Limburg Morbier: The line between fear and connection

"Ik kwam in 2017 vanuit Zuid-Afrika naar Nederland om onderzoeker te worden aan de Universiteit Maastricht. Als Zuid-Afrikaan van Indiase afkomst, woonachtig in Limburg, bevond ik me in een niche-minderheid. In die eerste dagen voelde ik zowel opwinding als een onderstroom van angst: zou ik hier een leven voor mezelf kunnen opbouwen? Zou ik hier permanent kunnen blijven? Zou ik geaccepteerd worden? Zou ik me cultureel kunnen integreren? Naarmate ik hier een leven opbouwde, begon ik iets op te merken: mijn angsten waren niet uniek. Andere etnische minderheden in Limburg hadden soortgelijke angsten. Niet alleen dat, maar veel Limburgers ervaren vergelijkbare angsten, zoals het gevoel bedreigd te worden door immigranten en minderheden die invloed hebben op het sociaaleconomische landschap en de lokale cultuur.

Op basis van persoonlijke observaties merkte ik dat sommige van onze angsten gebaseerd zijn op misvattingen en misverstanden. Ik vroeg me af of meer pogingen om elkaar te begrijpen zouden kunnen leiden tot verbondenheid en eenheid in plaats van verdeeldheid. Ik begon me ook af te vragen – vanuit het perspectief van zowel de lokale bevolking als immigranten – wat onze angsten eigenlijk zijn, hoe ze ons leven beïnvloeden en welke onderliggende behoeften eraan ten grondslag liggen. In hoeverre zijn de angsten die ons verdelen van dezelfde aard? Hoe zien en beschouwen de lokale bevolking en immigranten elkaar? Ik merkte bovendien dat Limburg een smeltkroes is van mensen uit verschillende landen en culturen, en begon me af te vragen wat de redenen hiervoor zijn. Wat brengt deze specifieke mix van culturen samen? Hoe verhoudt de geschiedenis van de regio zich tot onze angsten als lokale bevolking en immigranten? Dit project heeft tot doel deze vragen te

onderzoeken en de bevindingen te presenteren in de vorm van een openbaar vertoonde documentaire."

Ymeja Klopman – Mijn grootste angst is dat ik dom ben.

Als kind werd ik vaak uitgelachen omdat ik geloofde. Nu, als volwassene, gebeurt hetzelfde omdat ik níét geloof. In een Franse les in Luik, tussen studenten uit allerlei culturen, vroeg een klasgenoot verbaasd: "What?! You have no faith?" Terwijl het groepje lachte, besepte ik hoe dubbel mijn positie is: ik begrijp beide werelden, maar val nergens volledig in. Mijn moeder en ik spraken over deze ervaringen. Voor haar zijn religie en geloof één en hetzelfde; ze vindt dat mensen die niet geloven dom zijn. Tegelijkertijd wil ze meer ruimte voor geloof en begrip. Deze dubbelheid fascineert me en houdt me bezig. Ik heb de afgelopen jaren geprobeerd geloof en religie van elkaar los te maken. Dat heeft me een sterker, persoonlijk geloof gegeven dan ooit. Maar het uitleggen aan mijn moeder is lastig: haar predikende kant komt naar boven en de ruimte voor een ander perspectief verdwijnt. Misschien gaat het er uiteindelijk om: de ruimte en compassie waar ik naar verlang, van alle kanten. Een plek waar geloven, niet geloven, twijfelen of zoeken geen oordeel oproept, maar begrip en openheid. Daar wil ik een film over maken.

Bijlage 3: Social stats 2025

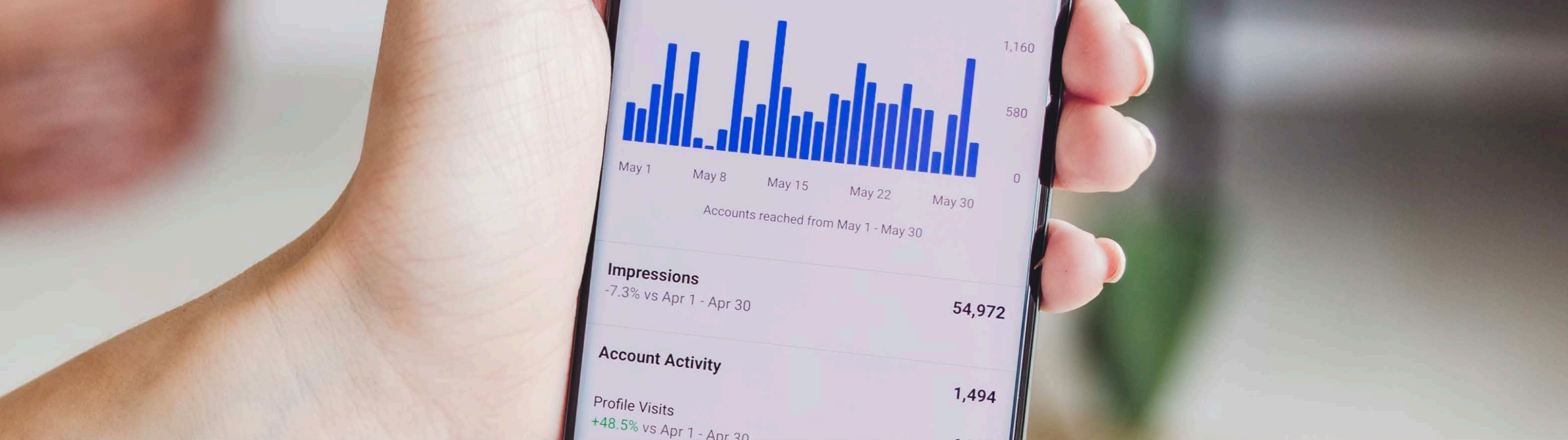
STATS

SOCIAL

Z **fonds** **Z**

SOCIAL STATS
2025

MEDIA

01

GROEI KANALEN

VOLGERS

Instagram 1 januari 2025

2377

VOLGERS

Instagram 1 januari 2026

3837

VOLGERS

TikTok 1 januari 2025

0

VOLGERS

TikTok 1 januari 2026

165

Instagram laat een **sterke groei** zien, met een stijging van **61,4%**.

Deze groei **overstijgt** de reeds sterke 54% **volgersgroei** in **2024**, wat aangeeft dat de ingezette strategie niet alleen is voortgezet, maar verder is aangescherpt en geoptimaliseerd. De versnelling in groei wijst op toenemende relevantie, herkenbaarheid en betrokkenheid binnen de doelgroep.

Instagram positioneert zich hiermee als het meest dynamische en impactvolle kanaal voor Fonds ZOZ, met een actieve, groeiende community die inhoudelijk betrokken is bij makers, projecten en thematiek.

Vanaf augustus 2024 zijn we gestart met de opbouw van een nieuw kanaal: **TikTok**. Het platform groeide van 0 naar 165 volgers. Hoewel dit cijfer nog relatief bescheiden is, is de groei **strategisch waardevol**: het markeert de eerste stap in het aanboren van een jongere en meer *discovery-gedreven doelgroep. TikTok fungeert hiermee als experimenteer- en leerplatform, waarbij de focus lag op het **vergroten** van ZOZ's **zichtbaarheid** onder **jonge** en de **aankomende generatie ZOZ-makers**.

**discovery-gedreven doelgroep: De doelgroep wordt vooral bereikt via ontdekking tijdens passieve mediaconsumptie, waarbij inhoud resoneert op gevoel en herkenning, niet vanuit een gerichte zoekvraag.*

Volgersgroei Instagram in 2025: +1460

Volgers groei Instagram in 2024: + 518

Volgersgroei Tiktok in 2025: +165

1.2

BEREIK INSTAGRAM

| 2025

Uniek jaarbereik

+21.662

95.400

2025

73.738

2024

Cumulatief jaarbereik (niet uniek)

+102.731

285.663

2025

182.932

2024

UNIEK BEREIK

In 2025 bereikte Fonds ZOZ via Instagram **95.400 unieke accounts**.

CUMULATIEF BEREIK

De content werd in totaal **285.663 keer bekeken**, wat wijst op herhaald engagement binnen een groeiende community.

TOTALE VIEWS CONTENT

29.719 +26.191

2025

3528

2024

TikTok als aanvullend bereikskanaal

Hoewel momenteel de TikTok volgersaantallen (nog) geen hoofdrol spelen naast Instagram, is de impact van het TikTok wel belangrijk. Het platform functioneert namelijk als (aanvullend)

bereik- en ontdekkingskanaal.

Waar **Instagram** zich in 2025 ontwikkelde als **community-gedreven kanaal** met herhaald engagement, laat TikTok juist zien hoe Fonds ZOZ:

- bereik kan genereren buiten de bestaande achterban
- content kan laten circuleren zonder dat volgen een vereiste is
- experimenteel kan groeien zonder druk op directe conversie

Samen zorgen deze kanalen voor een gezonde balans tussen:

- **diepte** (betrokken community en herhaald contact)
- **breedte** (nieuw bereik en instroom)

VIRALE VIDEOS SINDS LANCERING

Podcast snippet 1 Qali Nur - Naag Nol : **15.1k** views

Podcast snippet 2 Qali Nur - Naag Nol : **9.7k** views

1.4

GROEI LINKEDIN

VOLGERS

LinkedIn 31 dec 2025

688

VOLGERS

LinkedIn 31 dec 2025

1055

Volgersgroei LinkedIn in 2025:

+367

Volgers groei in 2024: **+122**

Conclusie

Op LinkedIn ligt de nadruk minder op frequentie en meer op inhoudelijke waarde. Updates over open calls, samenwerkingen, makersverhalen en maatschappelijke thematiek vinden hier hun weg naar een publiek dat betrokken is bij cultuur, beleid en impact.

Het platform is met name effectief voor het bereiken van een professioneel en institutioneel publiek, waaronder:

- culturele organisaties en instellingen
- fondsen en beleidsmakers
- makers en professionals uit het culturele veld

De gestage groei wijst erop dat de content:

- inhoudelijk relevant is voor dit publiek
- goed aansluit bij de toon en verwachtingen van het platform
- consistent wordt geconsumeerd en gedeeld binnen professionele netwerken

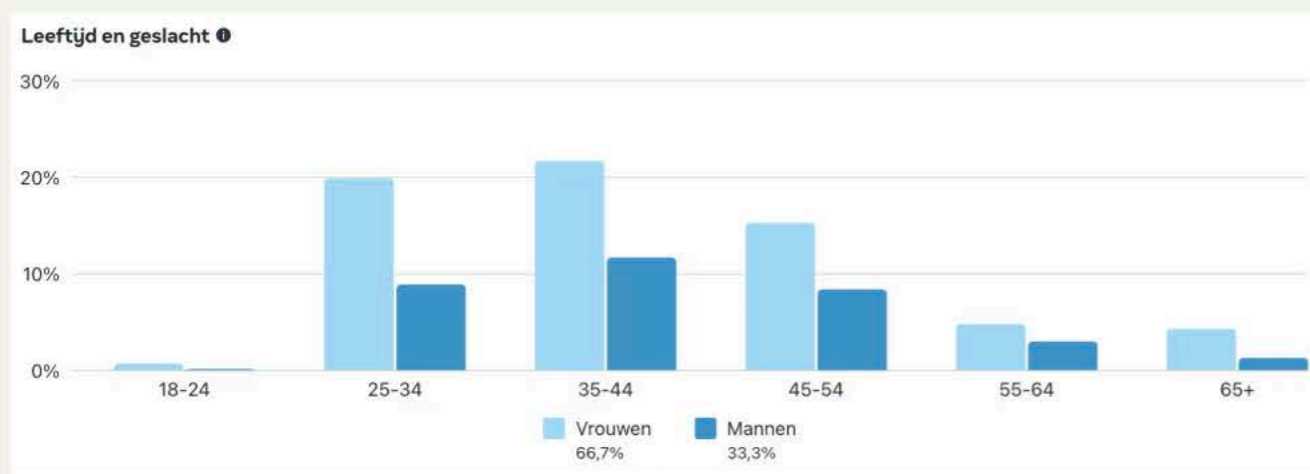
Dit resulteert in een kanaal dat structureel bijdraagt aan zichtbaarheid, legitimiteit en netwerkopbouw van Fonds ZOZ.

02

DEMOGRAFIE

Instagram

2024

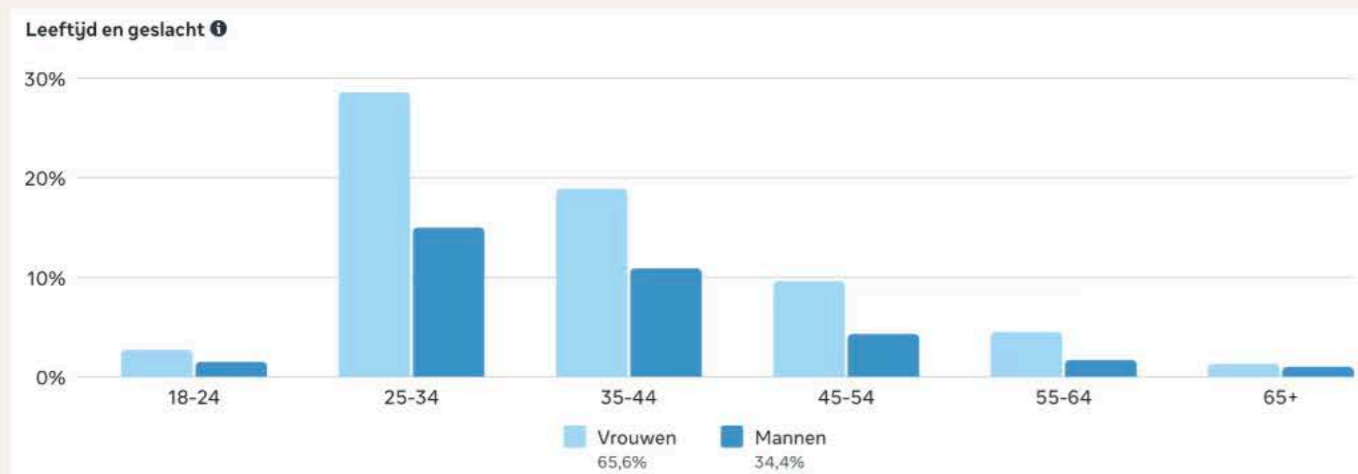
Conclusie

De demografische analyse over 2024 en 2025 laat een duidelijk en consistent publieksprofiel zien, met subtiele verschuivingen die wijzen op gerichte verbreding zonder verlies van kernpubliek.

Leeftijdsopbouw

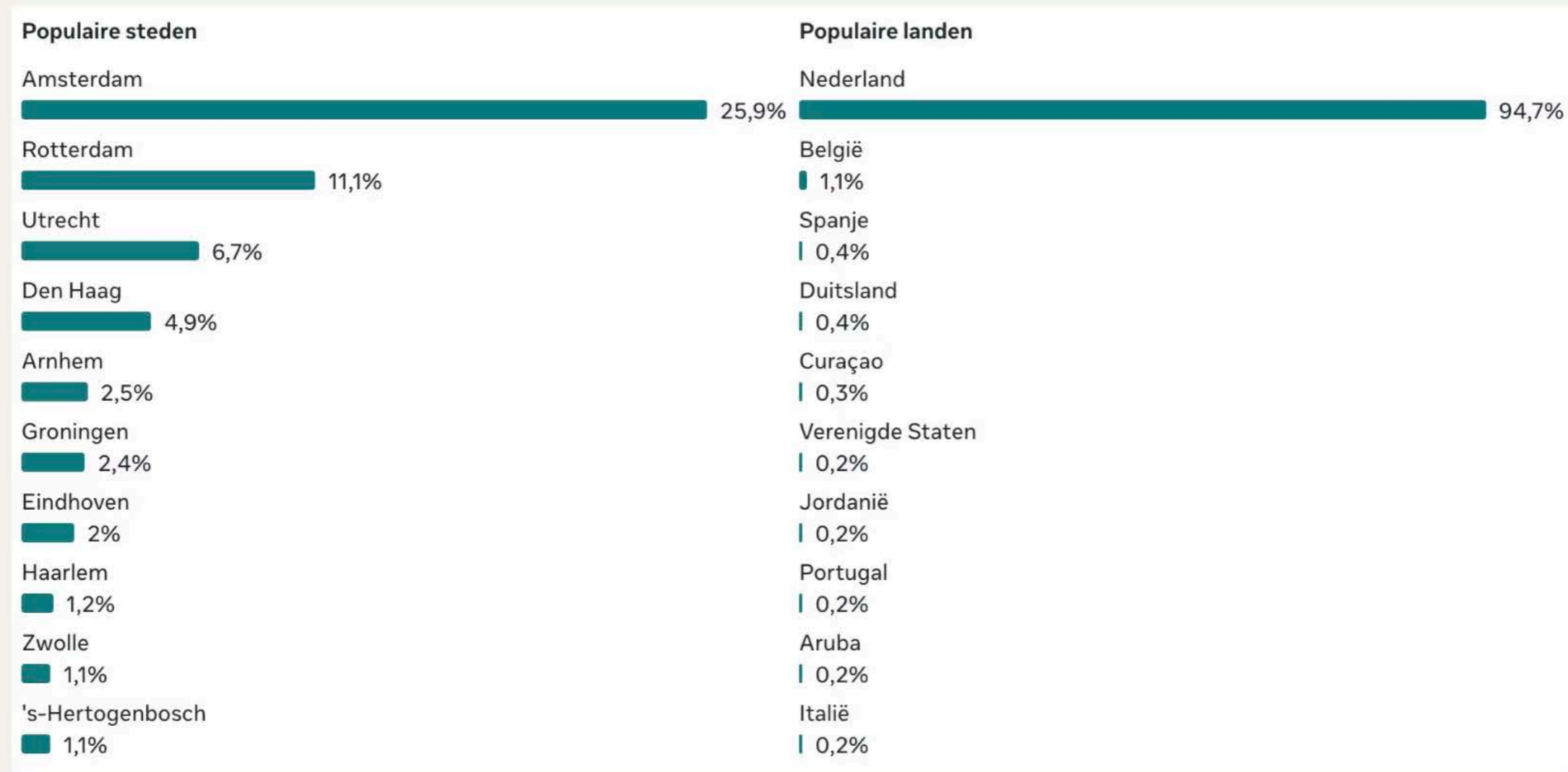
De grootste groep volgers bevindt zich in beide jaren in de leeftijdscategorieën 25–34 en 35–44. In 2025 is met name een zichtbare groei binnen de groep 25–34 jaar te zien, wat wijst op een toenemende aansluiting bij jongere makers en cultuurprofessionals in de opbouwfase van hun carrière.

De groep 35–44 jaar blijft daarnaast stevig vertegenwoordigd, wat duidt op een publiek met inhoudelijke betrokkenheid en een langere relatie met Fonds ZOZ.

2025

DEMOGRAFIE VOLGERS

03

CAMPAGNE: AFGEHAAKT NL

3.1 AFGEHAAKT NL: KICK-OFF CAMPAGNE

KICK-OFF CAMPAGNE

De kick-off campagne van *Afgehaakt Nederland* vormde het startpunt voor de open call en zette direct de inhoudelijke en visuele toon van de campagne. In deze eerste fase lag de focus op het helder positioneren van het thema en de open call.

De campagne startte met een krachtige, eenduidige boodschap: Fonds ZOZ zoekt makers die via hun kunst de verhalen van afgehaakt Nederland willen vangen en verbinden.

Door deze boodschap op te delen in losse, goed deelbare visuals werd het thema stap voor stap geïntroduceerd, zonder het publiek te overspoelen met informatie.

Inhoudelijk werd gekozen voor herkenbare maatschappelijke thema's zoals inflatie, woningtekort, identiteit, asiel en migratie, man-vrouwverhoudingen en klimaat. Door deze thema's expliciet te benoemen, maar open te laten voor persoonlijke interpretatie, werd ruimte geboden aan uiteenlopende perspectieven en disciplines. Dit sloot aan bij de strategie om makers niet alleen te informeren, maar vooral te activeren en uit te nodigen tot eigen verbeelding.

De kick-off campagne fungeerde daarmee als fundament voor de verdere contentstrategie. In plaats van direct projecten of makers uit te lichten, werd eerst een gedeelde context gecreëerd. Dit maakte de weg vrij voor vervolgfases waarin thema's verder werden uitgediept en gekoppeld aan concrete makers en projecten. Zo werd *Afgehaakt Nederland* niet alleen gepresenteerd als open call, maar als een breed gedragen en gelaagd narratief waarin makers zich konden positioneren.

**Wij zoeken
makers**

**Die verhalen
vangen van
afgehaakte
Nederlanders.**

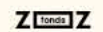
**En die via
hun kunst
Nederland willen
verbinden.**

**Wij zoeken projecten die
gaan over thema's als...**

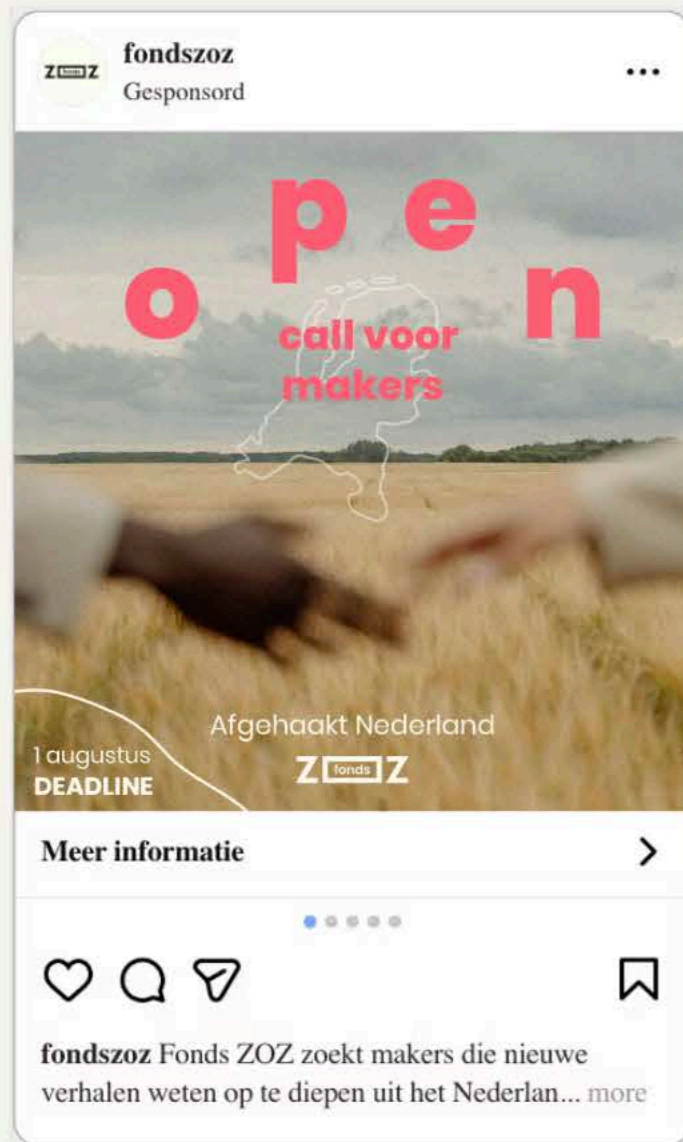
- * Inflatie
- * Woningtekort
- * De Nederlandse identiteit
- * Zorgen over asiel en migratie
- * Man-vrouwverhoudingen
- * Stikstof en klimaat
- * Landbouwtransitie

Deadline open call: 1 augustus 2025

3.2 RESULTATEN: KICK-OFF CAMPAGNE

KICK-OFF CAMPAGNE

Campagneresultaten

De campagneresultaten liggen **ruim boven** gangbare **benchmarks** voor maatschappelijke en culturele campagnes op Meta.

Behaalde CTR *Benchmark CTR*
4,48% 1 - 2 %

Behaalde CPC *Benchmark CPC*
€0,12 €0,30 - €0,60

Met name de **combinatie** van een **hoge CTR** en **lage CPC** wijst op:

- zeer duidelijke relevantie van de boodschap
- sterke herkenning bij makers
- een effectieve match tussen copy, beeld en doelgroep

De **zichtbare piek in klikken** direct na de campagne start onderstreept dat de kick-off niet alleen aandacht trok, maar ook **concreet aanzette tot actie**.

*CTR = click-through-rate CPC = cost-per-click

Conclusie

Al met al presteerde de kick-off campagne voor Afgehaakt Nederland uitzonderlijk sterk.

HOGE CTR & STRUCTURELE KANAALGROEI

Naast het hoofddoel: de **succesvolle doorstroom** naar de indienpagina, zorgde de campagne ook voor **structurele kanaalgroei**. Gedurende de campagneperiode nam het aantal volgers namelijk toe met +676.

Dit duidt erop dat de boodschap **niet alleen aanzette tot klikken**, maar ook tot **langdurige betrokkenheid** bij Fonds ZOZ.

INHOUDELIJKE & VISUELE KEUZES

Het succes is te herleiden tot de combinatie van inhoudelijk gelaagde copy, een herkenbare visuele stijl en een respectvolle, niet polariserende benadering van een complex maatschappelijk thema.

AANSLUITING BIJ MAKERS

Daarbij wist de campagne makers aan te spreken op hun maatschappelijke sensitiviteit én artistieke betrokkenheid.

KORTE & LANGE TERMIJN IMPACT

De resultaten bevestigen dat Fonds ZOZ **maatschappelijke urgentie** effectief weet te vertalen naar activerende communicatie, met zowel **korte termijn impact** (klikken en aanmeldingen) als **lange termijn waarde** (communitygroei.)

Deze campagne vormde hiermee een sterk fundament voor het verdere verloop van de open call en bevestigt de effectiviteit van de gekozen strategie, zowel inhoudelijk als communicatief.

CONTENT: GRAFISCHE VERDIEPING

Intro
thema's

Na de kick-off campagne is bewust gekozen voor een verdiepende contentstrategie die niet alleen zichtbaarheid genereerde, maar makers ook inhoudelijk meenam in het thema *Afgehaakt Nederland*. De strategie bestond uit een terugkerend tweeluik, waarbij inhoudelijke duiding en praktijkvoorbeelden elkaar afwisselden:

1. Thema uitgepakt

Met de reeks **'Thema uitgepakt'** werd telkens één maatschappelijk thema binnen Afgehaakt Nederland geïntroduceerd en verdiept. Via **grafische carrousels** werden de **thema's** zoals gentrificatie, woningtekort of landbouwtransitie **uitgelegd**, met aandacht voor nuance, context en de menselijke kant achter het nieuws.

Deze posts hadden als doel:

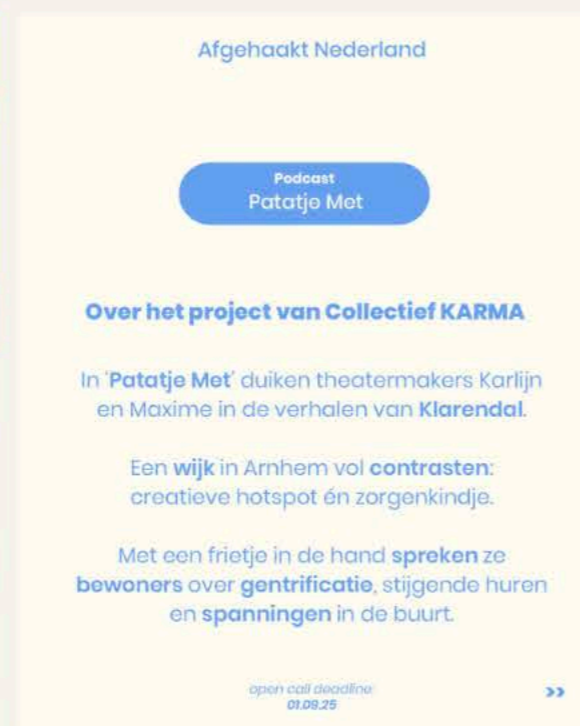
- het thema inhoudelijk te kaderen
- herkenning te creëren bij potentiële makers
- te laten zien dat Fonds ZOZ ruimte biedt voor gelaagde, niet simplistische verhalen

De makersblik

Elke **themapost** werd **opgevolgd** door een **Makersblik**: een post waarin een bestaand ZOZ makersproject liet zien hoe een ander maker datzelfde thema eerder artistiek heeft uitgewerkt.

Door projecten van makers als referentie te tonen:

- werd het thema concreet en voorstelbaar
- kregen potentiële aanvragers inzicht in de breedte van mogelijke disciplines en vormen
- werd de drempel verlaagd om zichzelf ook als geschikte maker te zien

Verdieping
thema's

3.4 RESULTATEN: CAMPAGNE VERDIEPING (GRAFISCH)

OVERALL STATISTIEKEN

Weergaven	Bereik	Netto aantal interacties	Volgers	Deelacties	Vind-ik-leuks
31.189	12.160	34	+91	65	536

De totale statistieken van de organische **Makersblikken** & **Thema uitgepakt** posts (in totaal 7 posts) kwamen uit op bovenstaande resultaten.

STATISTIEKEN HIGHLIGHT | MAKERSBLIK

Afgehaakt Nederland
Wij zoeken makers als Collectief KARMA die NL verbinden

fondszoz #opencall Bruggenbouwers gezocht! Wie maakt de afstand tussen mensen voelbaar en overbrugbaar. @collectiefkarma deed het met friet, vertrouwen en een ijzersterke podcast.

Hun podcast @patatjemet_ verbindt een volkswijk in Arnhem door te luisteren naar oude én nieuwe stemmen.

Fonds ZOZ zoekt voor 'Afgehaakt Nederland' makers die net als Collectief KARMA, gesprekken openen, en kloven weten te dichten.

Swipe om te zien waarom dit project een goed voorbeeld is van wat wij zoeken!

Meer info ➡ link in bio

Powered by: @cultuurfonds

Je post heeft meer interacties gegenereerd in vergelijking met je recente Instagram posts.

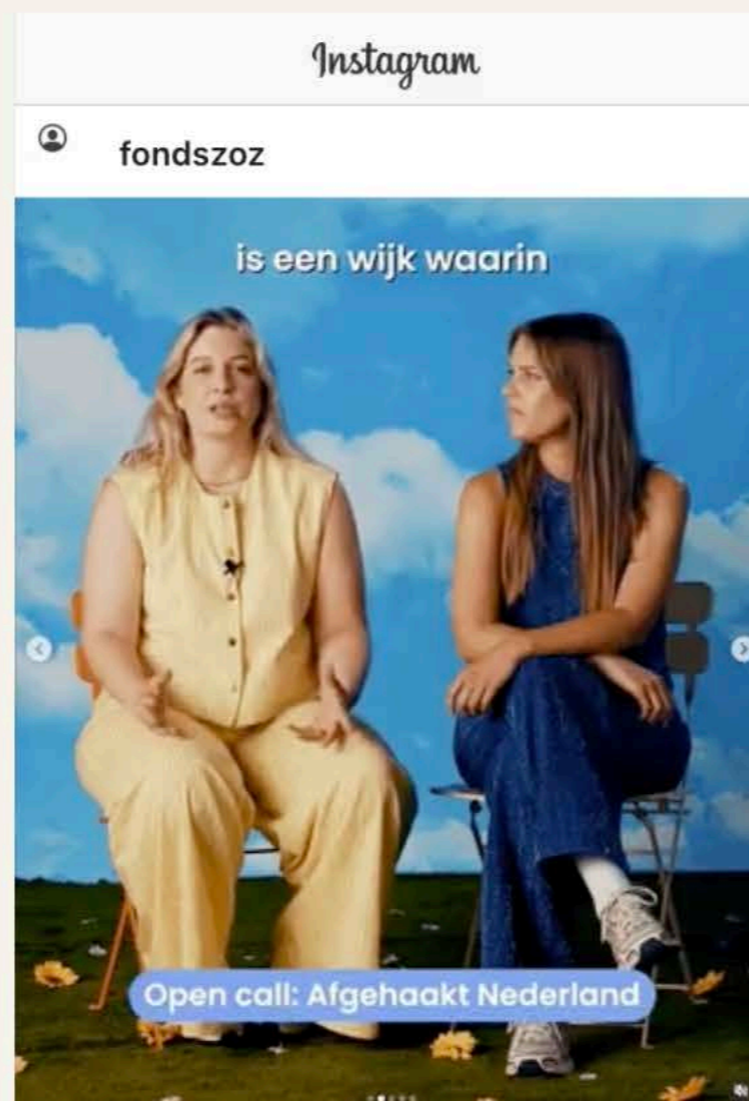
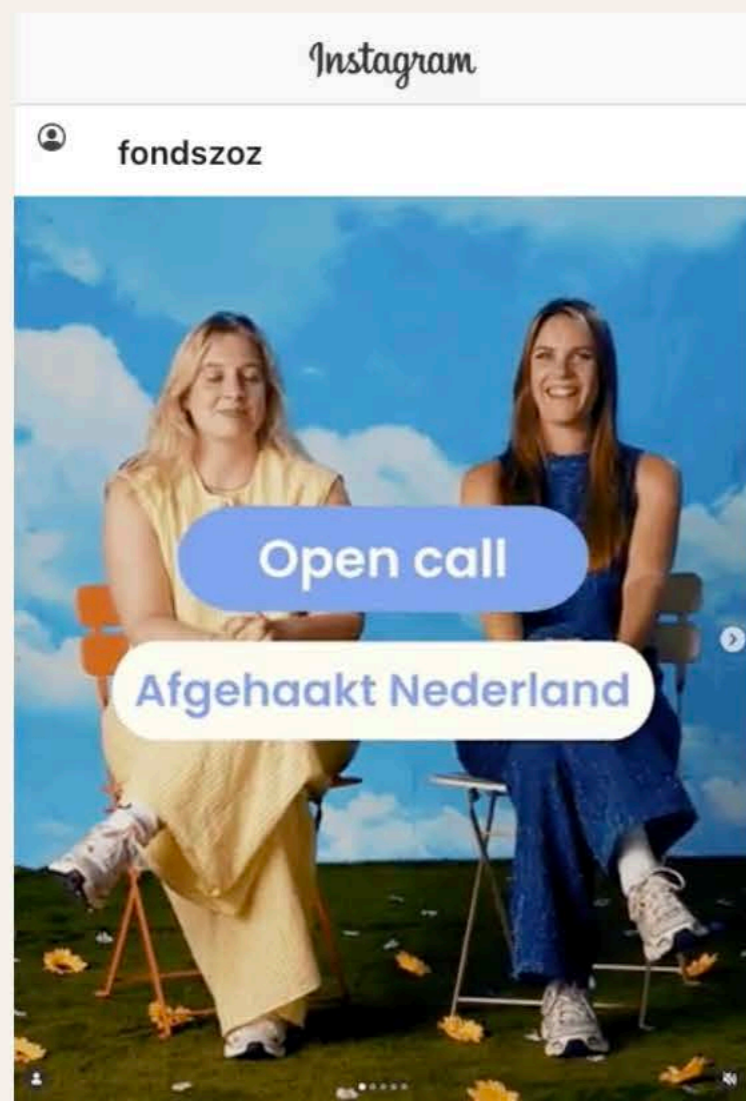
Netto aantal interacties	Bereik		
73	1.064		
Vind-ik-leuks en reacties	Opmerkingen	Aantal keer gedeeld	Aantal keer opgeslagen
49	1	6	17

AFGEHAAKT NL | VIDEOCONTENT

Binnen de campagne *Afgehaakt Nederland* fungeerde videocontent als een sleutelinstrument om verdieping, herkenning en vertrouwen te creëren. In de video's kregen de thema's letterlijk een gezicht en stem, waarmee de abstracte thema's van de campagne werden teruggebracht naar tastbare projecten en echte makerssituaties. De videocontent versterkte daarmee zowel de inhoudelijke lading van de open call als de betrokkenheid van makers bij Fonds ZOZ. Daarbij creëerde de gekozen setting van een fictieve 'Nederlandse tuin' en de bijbehorende grafische visuele stijl voor een herkenbaar en toegankelijk narratief.

De videocontent resulteerde in:

- Inspiratie voor potentiële aanvragers door te laten zien hoe thema's artistiek benaderd kunnen worden
- Activering richting de open call, met duidelijke maar subtiele call to actions

3.6

RESULTATEN: CAMPAGNE VERDIEPING (VIDEO)

OVERALL STATISTIEKEN | 3x MAKERSBLIK VIDEO'S (organisch)

Weergaven ⓘ	Bereik ⓘ	Netto aantal interacties ⓘ	Volgers ⓘ	Deelacties ⓘ	Vind-ik-leuks
9.011	2.073	34	+3	11	101

De organische videocontent binnen de campagne *Afgehaakt Nederland* laat zien dat inhoudelijke verdieping ook zonder betaalde inzet zichtbaar engagement en bereik kan realiseren. Over 3 videoposts werden in totaal 9.011 weergaven en een bereik van 2.073 accounts behaald.

De resultaten bevestigen dat persoonlijke verhalen van makers, gekoppeld aan maatschappelijke thema's, effectief zijn om aandacht vast te houden en gesprek te stimuleren, en vormen daarmee een waardevolle organische aanvulling op de bredere campagne.

HIGHLIGHT | MAKERSBLIK (organisch)

📈 Je post heeft meer interacties gegenereerd in vergelijking met je recente Instagram posts.

Netto aantal interacties ⓘ

80

Vind-ik-leuks en reacties ⓘ

61

Opmerkingen ⓘ

3

Aantal keer gedeeld ⓘ

6

Aantal keer opgeslagen ⓘ

9

04

CONTENT HIGHLIGHTS

OVERALL PODCAST RESULTATEN

Weergaven ⓘ	Bereik ⓘ	Netto aantal interacties ⓘ
16.027	7.322	305
Vind-ik-leuks	Volgers ⓘ	Deelacties ⓘ
219	+60	34
Opmerkingen ⓘ	Aantal keer gedeeld ⓘ	Aantal keer opgeslagen ⓘ
17	30	39

ZOZ PODCAST HIGHLIGHT

Instagram

fondszoz

fondszoz Hoe ga je van werken als diplomaat in Brussel, naar het maken van een musical. @djuke.stammeshaus vertelt hoe ze haar droom achterna ging en een solo voorstelling maakte over de Europese migratie thematiek: Hoeveel Kunnen We Aan. Hiermee gaat ze in het najaar op een nationale tournee.

Daarnaast werkt ze aan een grotere musical, over de evacuaties uit Afghanistan: Borders. @borders.demusical

Beluister de volledige podcast via de link in bio

Powered by: @cultuurfonds
 @iselleclaassens
 @planetnimbus.av
 Edited · 46w

For you ▾

chrmoos En mooi interview vandaag @de_volkskrant
 45w Reply

frederiquedanielle ❤️❤️❤️
 45w 1 like Reply

View replies (1)

judithboesen 🍷❤️
 45w 1 like Reply

Liked by 94realshityo and 75 others
 March 9, 2025

Add a comment... Post

Resultaten ZOZ Podcast highlight: Djuke

↗️ Je post heeft meer interacties gegenereerd in vergelijking met je recente Instagram posts.

Weergaven ⓘ	Bereik ⓘ	Netto aantal interacties ⓘ	Volgers ⓘ
6.719	2.937	92	2
Vind-ik-leuks en reacties ⓘ	Opmerkingen ⓘ	Aantal keer gedeeld ⓘ	Aantal keer opgeslagen ⓘ
76	12	3	1

ZOZ podcast: structurele verdieping en ondersteuning

De ZOZ podcast is ingezet als een verdiepend kanaal binnen de bredere communicatiestrategie van Fonds ZOZ, los van specifieke campagnes.

De podcast richt zich op makers die behoefte hebben aan inhoudelijke verdieping, inzicht in maakprocessen en meer helderheid over hoe ideeën zich kunnen ontwikkelen tot een aanvraag.

In de afleveringen komen makers, projecten en werkwijzen aan bod die laten zien hoe artistieke ideeën ontstaan, welke keuzes onderweg worden gemaakt en hoe Fonds ZOZ daarin ondersteunt.

Door deze gesprekken wordt het traject van idee tot aanvraag transparanter en beter voorstelbaar voor potentiële aanvragers.

Strategisch vervult de podcast drie functies:

- Verdieping: ruimte voor nuance, reflectie en context die binnen social formats minder mogelijk is
- Procesinzicht: inzicht in het aanvraagproces en de samenwerking met Fonds ZOZ
- Drempelverlaging: makers krijgen vertrouwen en houvast bij het vormen van hun eigen project.

4.2

CONTENT INSTAGRAM

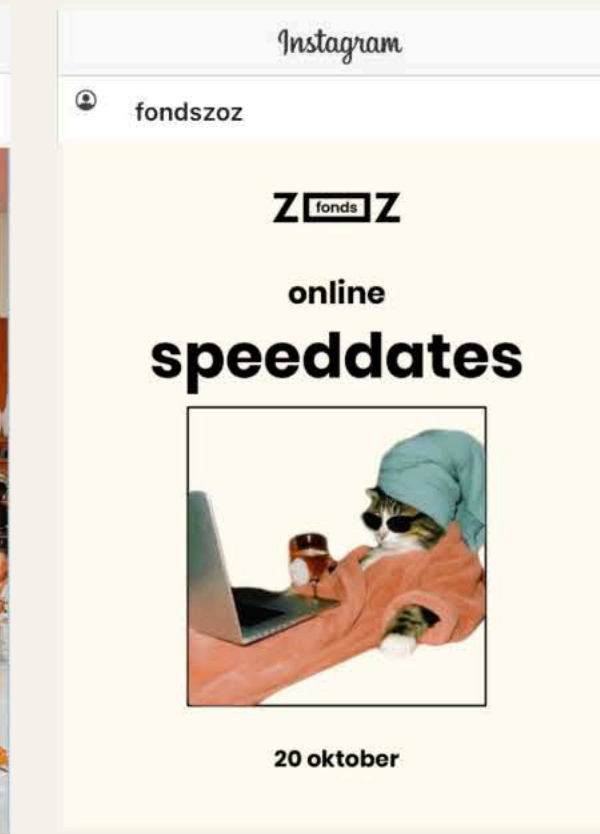
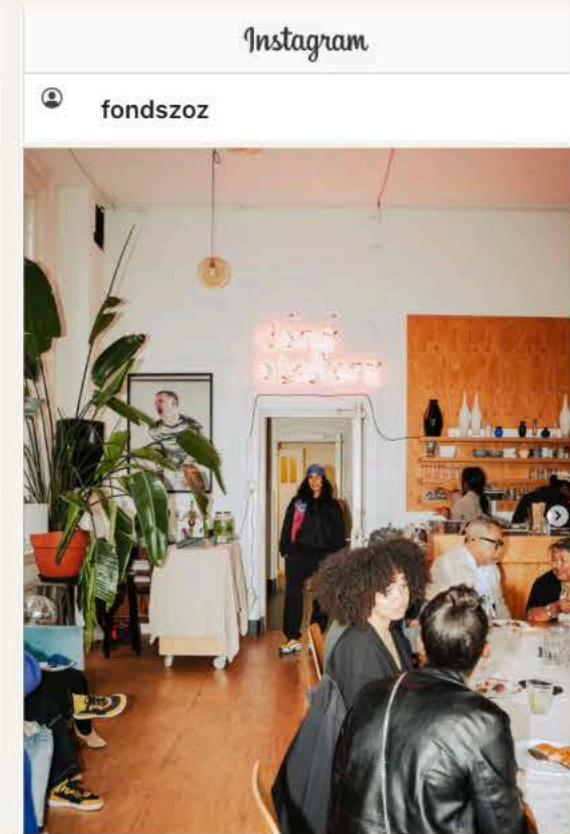
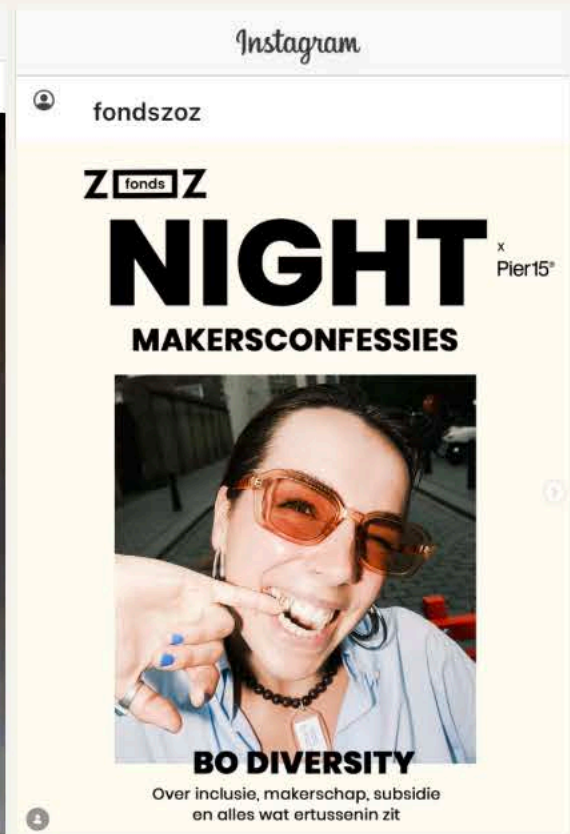
CONTENT INSTAGRAM

Ook de reguliere content presteerde sterk dit jaar. Van een videorecap van de ZOZ Night in TikTok stijl, tot makersportretten, quotes, aankondigingen, testimonials, interviews, fondsenlingo's en makershighlights: we voorzagen ons publiek continu van relevante en toepasbare content. Content die niet alleen informeerde, maar makers ook concrete handvatten bood voor hun eigen aanvraag en maakproces.

Hieronder een impressie van de verschillende soorten content van het afgelopen jaar.

OVERALL RESULTATEN INSTAGRAM

Weergaven ⓘ	Bereik ⓘ	Vind-ik-leuks ⓘ
223.618	90.344	2.860
Opmerkingen ⓘ	Aantal keer gedeeld ⓘ	Aantal keer opgeslagen ⓘ
2.860	329	963

DE ZOZ PODCAST OP TIKTOK

START IN 2024

In augustus 2024 zijn we gestart met het opbouwen van het ZOZ TikTok kanaal. In deze beginfase werden video's uit de ZOZ podcast ingezet, telkens gericht op één thema, vraag of boodschap per video. Hoewel dit zorgde voor een eerste aanwezigheid op het platform, bleven de resultaten beperkt en lagen de views gemiddeld rond de 435 per video.

STRATEGIEWIJZIGING

Na evaluatie van deze eerste fase is de strategie aangepast. We maakten de overstap van losse podcastvideo's met één centrale boodschap naar langere gesprekken die werden opgeknipt en verspreid over meerdere posts. Met deze aanpak behaalden we onze eerste virale TikTok video.

Deze werkwijze sloot duidelijk beter aan bij het scroll en kijkgedrag op TikTok en stimuleerde actief doorklikken naar het profiel. Daarnaast nam het engagement zichtbaar toe. Video's werden vaker opgeslagen, wat erop wijst dat kijkers bewust terugkeerden om vervolgdelen te bekijken.

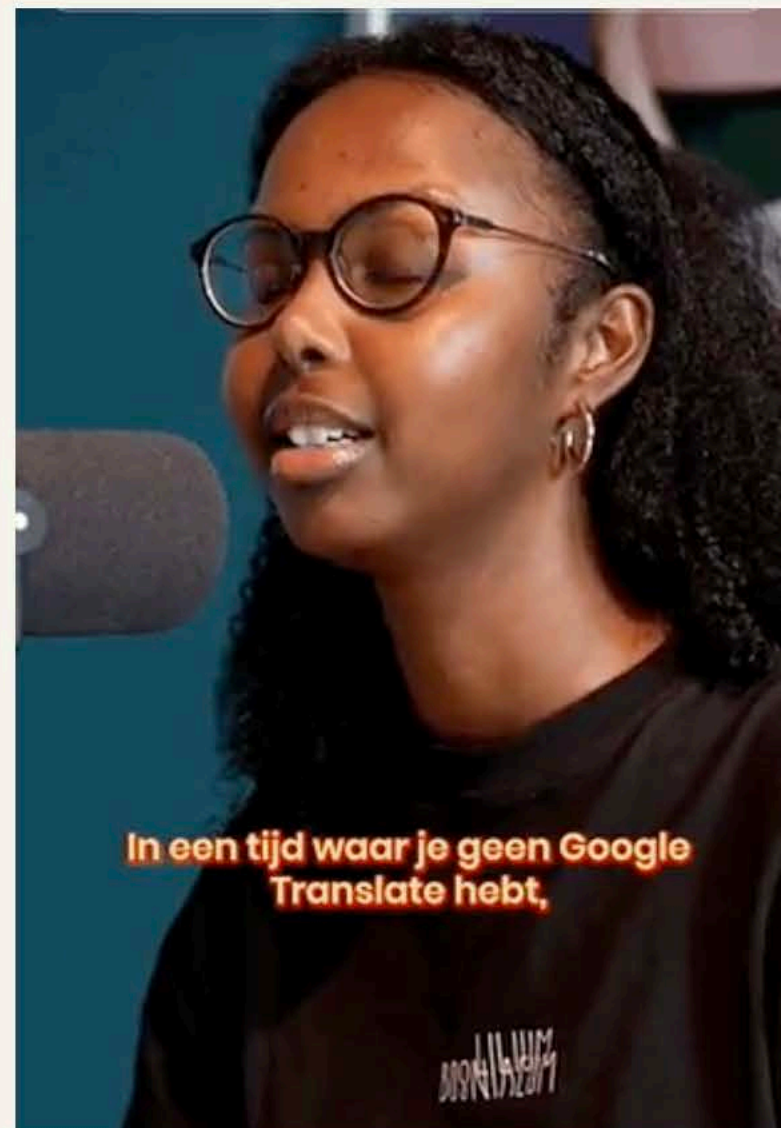
TWEEDE VIRALE TIKTOK VIDEO & DOORONTWIKKELING IN 2026

In 2025 werd deze lijn verder doorgezet en behaalden we onze tweede virale TikTok video met 15,1k views.

In 2026 wordt TikTok verder verankerd als vast onderdeel van de contentstrategie van Fonds ZOZ. De focus ligt op het inzetten van serie formats, waarin langere makersverhalen worden opgebouwd in meerdere delen. Om herhaalbezoek, kijktijd en herkenbaarheid te vergroten.

TikTok fungeert daarbij steeds nadrukkelijker als instroomkanaal voor nieuwe makers, waarbij inhoudelijke fragmenten worden gekoppeld aan toegankelijke vragen en thema's. De learnings uit 2024 en 2025 vormen de basis voor verdere groei in bereik, engagement en relevantie.

TWEEDE VIRAL TIKTOK VIDEO

15.1K 358 20 98

LIVE ZOZ CONTACTMOMENTEN

Ook de fysieke contactmomenten waren dit jaar cruciaal voor de laagdrempelige manier waarop Fonds ZOZ communiceert en verbinding maakt met (toekomstige) makers.

Met ZOZ Nights en ZOZ Exchanges door het hele land zijn we actief naar makers toe gegaan. Hiermee onderstreepten we niet alleen toegankelijkheid, maar ook dat subsidieverstrekking niet uitsluitend is weggelegd voor makers uit de Randstad.

Door deze aanpak behouden en versterken we onze landelijke scope en zichtbaarheid.

